Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Balatonszemes Község Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 5

Bevezetés 5

A település bemutatása 5

Értékeink, küldetésünk 14

Célok 14

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 17

1. Jogszabályi háttér bemutatása 17

2. Stratégiai környezet bemutatása 22

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása 30

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása 30

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 31

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet 32

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció 32

A felnőttoktatásban résztvevőkről nem rendelkezünk adatokkal. 36

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások 39

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása 48

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal 49

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 49

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 50

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.) 50

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 54

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése 55

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége 59
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 62
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 62
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak 64
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 65
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.) 65
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete 67
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása. 70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 71
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 76
1. A HEP IT részletei 76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 76
A beavatkozások megvalósítói 77
Jövőképünk 78
Az intézkedési területek részletes kifejtése 79
3. Megvalósítás 92
A megvalósítás előkészítése 92
A megvalósítás folyamata 92
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre. 92
Monitoring és visszacsatolás 94
Nyilvánosság 94
Érvényesülés, módosítás 95

4. Elfogadás módja és dátuma..... 97

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Balatonszemes Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában (önkormányzati társulásokban) lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balatonszemes üdülőfalu a déli part egyik legpatinásabb, legjobb adottságokkal rendelkező gyöngyszeme.
A közel 1890 lakosú község a „magyar tenger" déli partjának közepén egy enyhe lejtős dombháton fekszik.
Településünk történelme egészen az őskortól nyomon követhető. Régészeti leletek jelzik, hogy ez a terület a bronzkortól már folyamatosan lakott volt a honfoglaló magyarok megérkezése előtt is.
A Szemes elnevezés nyelvészeti értelmezése bizonytalan, talán egy őrhelyre utalhat, ami valamikor itt állhatott. A középkorban már jelentős településnek temploma és kolostora is volt. A török hódoltság után több felvidéki család települt ide, 1733-tól a Hunyady család lett a főleg mezőgazdasággal és halászattal foglalkozó település birtokosa.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az 1880-as évektől megjelentek az első nyaralók, a fürdőélet felélénkült, a többnyire Székesfehérvárról és Budapestről érkező vendégek kezdetben a falu Fő utcájában levő házakat kezdték kibérelni a nyári hónapokban. 1895-ben Gróf Hunyady Imre belátva a nyaralóforgalom előnyeit a birtok tóparti területeit felparcellázta. Az első villát Vajdits Alajos ezredorvos építette a mai Bagolyvár utcában, az egykori török végvár, a Bolondvár helyén 1898-ban. A romantikus hangulatban újjászületett Bolondvár emeletes toronnyal, csigalépcsőkkel, teraszokkal, ereszthető híddal a Bagolyvár nevet vette fel és szolgálta a várúr kényelmét.

A Fürdőegyesületet 1908-ban alapították. Létrejötte korszakos jelentőségű volt a település fejlődése szempontjából, szervezte, összefogta a közösségi életet.

A község nevét 1912-ben változtatták Faluszemesről Balatonszemesre, mely napjainkig egy csendes, nyugodt, családias üdülőhely maradt.

A kikötő 1913-ban épült. Jelenleg a felújított kikötő mólói mintegy 330 férőhellyel vitorlásoknak és nagyobb hajóknak is biztonságot nyújtanak.

Szemes műemlékekben és látnivalókban gazdag település. A nyaralótelep első villája a Bagolyvár utcában, amelyet a fentiekben már említettünk, Mardini Román nagykanizsai építész tervei alapján épült újjá romantikus stílusban.

Az ófaluban álló római katolikus templomot a török uralom után 1742-ben barokk stílusban állították helyre. Kora gótikus szentélyében Magyarország két reneszánsz pasztofóruma közül az egyik itt található. Nyári estéken komoly zenei, orgonakoncertek színhelye.

A volt Hunyady-kastély a XIII. században épült a késő barokk udvarház még ma is impozáns látványt nyújt. Ez mellett épült meg a modern iskolaépület, amely mellé korszerű sportlétesítmény is párosult.

Mellette tornyosul a helyi védelem alatt álló, emeletes uradalmi magtár, a Latinovits Zoltán Emlékkiállítás, amely a magyar színészkirály életútját mutatja be fotók és dokumentumok alapján. Latinovits Zoltán gyakran pihent a községben, itt halt meg és sírja is itt található a temetőben, valamint nem messze található a Babtista Imaház, amely az egyetlen a déli parton.

A Postamúzeumra a 7-es út mentén egy nagyon szép, úgynevezett kariol kocsi hívja fel az utazók figyelmét. A kiállítást az egykori postakocsi-járat lóváltó állomásának XVIII. századi istállójában rendezték be. A Balaton-parton egyedülálló kiállítás „A delizsánstól a mozgópostáig" címmel ismerteti a postai szállítás történetét. A múzeumot 2004-ben teljesen felújították, és ezzel egyidőben felavatták az országban egyedülálló emlékművet is, amely a munkájuk közben áldozattá vált postásoknak és hírközlési szakembereknek állít emléket.

A fürdőélet fejlődéséhez hozzájárul az is, hogy gyönyörű zöld területen egy teljesen felújított ingyenes strand és gyermekbarát élményfürdő várja a Balatonszemesen a vendégeket. Hűvös időben is langyos vízzel feltöltött úszó-, gyermek- és élménymedence, csúszda várja a lubickolni vágyókat.

Az elmúlt években, a község határában, a Bagóhegyen, gyógyító hatású melegvizes forrást találtak, amely jelentősen növeli a falu fejlődésének további lehetőségeit.

Az immár hagyományos, júliusban megrendezett Szemes Napok rendezvénysorozat a település kiemelt rendezvénysorozata. Az állomás téri zenepavilon nyári estéken koncertek színhelye. A Latinovits Zoltán Művelődési Házban egész évben kiállítások és kulturális programok várják a Szemesre látogatókat. Nagy sikere van a katolikus templomban rendezett orgonakoncerteknek is. Az ősszel megrendezett szüreti felvonulás és-bál a régi idők mulatságát idézi.

Gondozott utcákkal, virágos zöld területekkel és barátságos vendégszeretettel várjuk a pihenni vágyókat. Vendéglőinkben hagyományos magyar ételekkel és a legkülönfélébb specialitásokkal, a pincesoron zamatos borokkal kedveskedünk az ide látogatóknak.

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások, természetes szaporodás tekintetében:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2012	1 827,00	
2013	1 790,00	
2014	1 763,00	
2015	1 743,00	
2016	1 710,00	
2017		

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

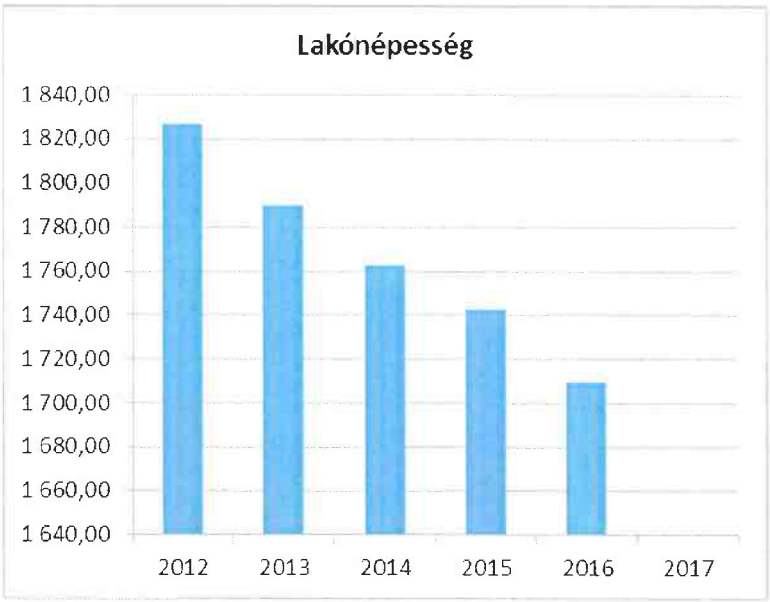

A lakónépesség a településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel rendelkező személyeket jelenti. Az adott lakóhelyen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe.

A település lakónépessége 1710 fő állandó lakóinak száma 1841 fő. A vizsgált időszakban a lakónépesség csökkent.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	894	947	**1 841**	**48,56%**	**51,44%**
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	40	2,17			
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	99	105	204	5,38%	5,70%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	30	23	53	1,63%	1,25%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	481	475	956	26,13%	25,80%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	86	70	156	4,67%	3,80%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	198	274	472	10,76%	14,88%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népességnek a 51 %-a nő, 49 %-a férfi. Összességében a női lakosok száma magasabb, viszont a 18-59 éves aktív korú lakosságban a férfiak száma kicsit több a nőknél.

A településen az aktív korú lakosok száma a legmagasabb.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	na	na	**0**
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	18	22	**4**
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	15	7	**-8**
Összesen	**33**	**29**	**-4**

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 15-17 éves gyermekek száma a vizsgált időszakban kismértékű csökkenést mutat.

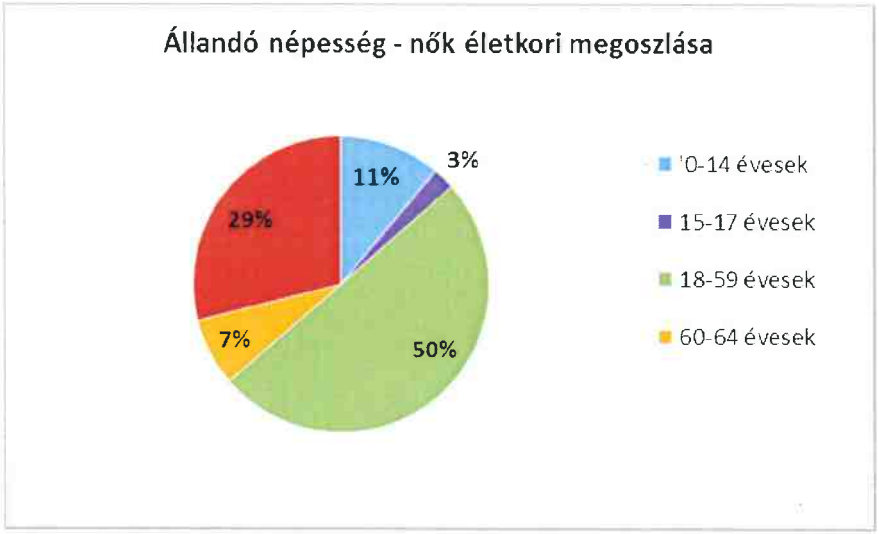

A 65 év felettiek számarányát vizsgálva az tapasztalható, hogy lényegesen magasabb az időskorú nők száma. Sok tehát az egyedülálló, főként özvegy nő. A 60 év feletti lakosok száma majdnem kétszerese a 0-17 éves lakosság számának.

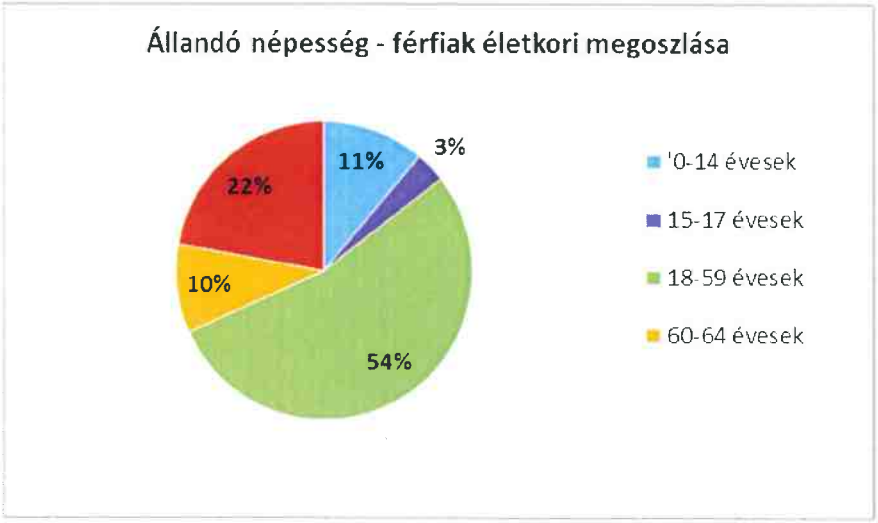
Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása
11%
3%
22%
10%
54%
'0-14 évesek
15-17 évesek
18-59 évesek
60-64 évesek

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 évalattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ha az index 100 fölött van, akkor a településen a 65 év felettiek vannak többen.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 0328)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 0327)	**Öregedési index (%)** (TS 0401)
2012	428	227	188,5
2013	448	218	205,5
2014	456	211	216,11
2015	462	211	218,96
2016	472	204	231,37
2017	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index 2012-ben: 188,5 %, 2013-ban: 205,5 %, 2014-ben: 216,11 %, 2015-ben : 218,96 %, 2016-ban: 231,37 %.

A település tehát elöregedő, amely esélyegyenlőségi szempontból úgy értelmezhető, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

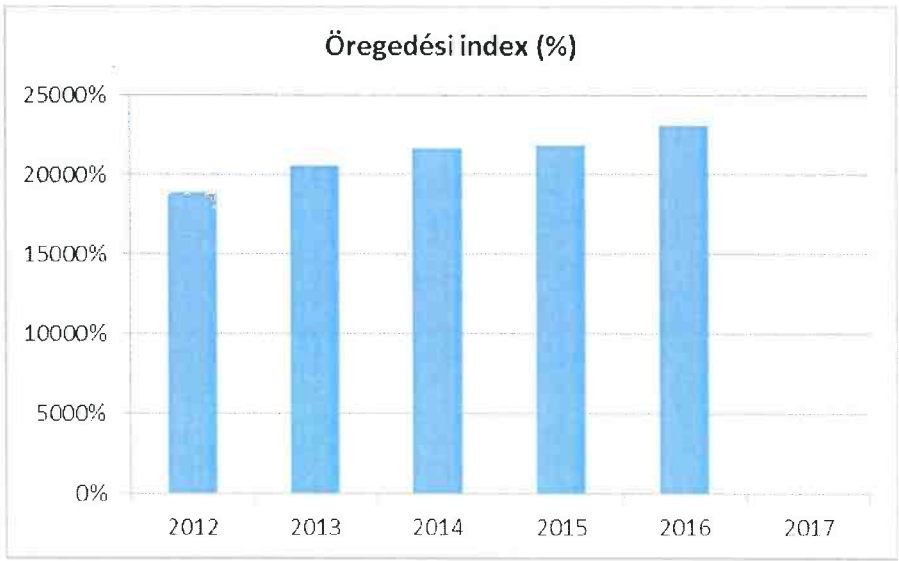

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	38	46	-8	-4,2
2013	34	53	-19	-10,1
2014	56	57	-1	-0,53
2015	36	30	6	3,21
2016	66	67	-1	-0,54
2017	na	na	0	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

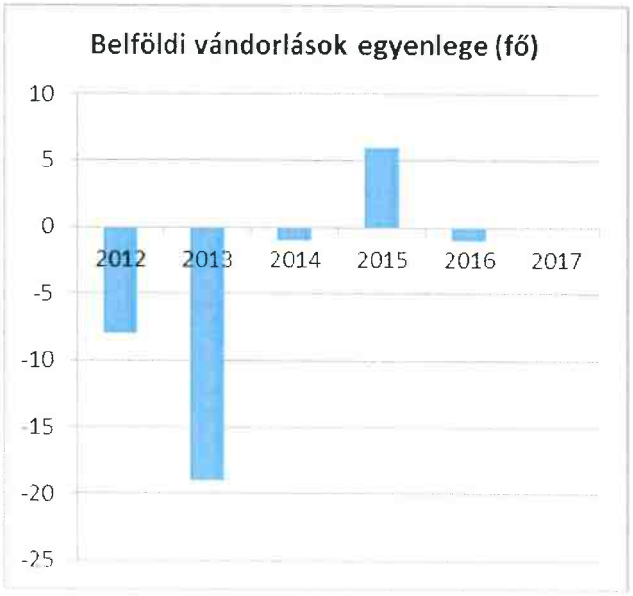

A belföldi vándorlások esetében látható, hogy változó az egyenleg. 2012-ben és 2013-ban negatív volt azaz magasabb volt az elvándorlók száma, mint az idevándorlóké. 2015-ben volt egyedül pozitív, azaz akkor a településre vándorlók száma magasabb volt az elvándorlókénál.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	11	33	-22
2013	9	24	-15
2014	10	23	-13
2015	12	26	-14
2016	14	35	-21
2017	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

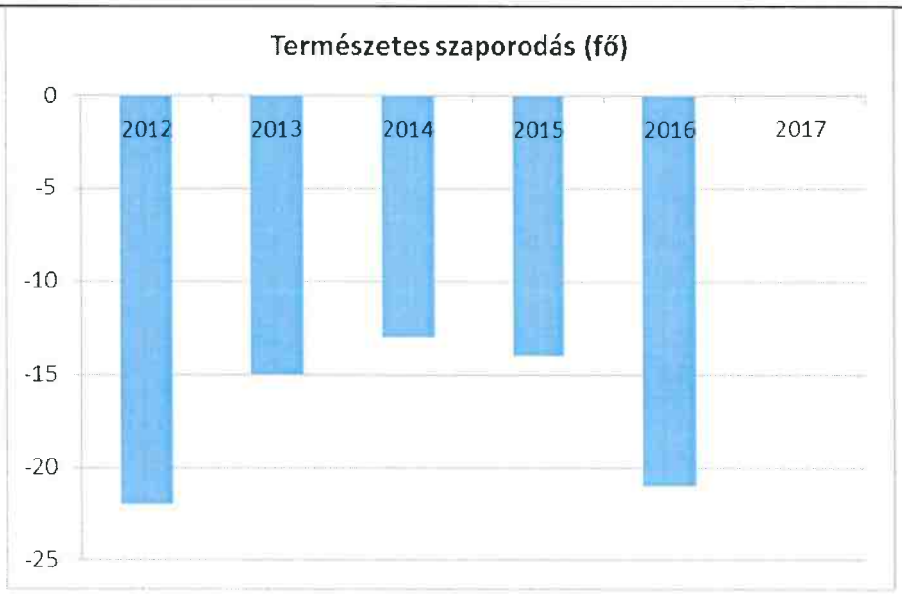

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) Az élveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.

A természetes szaporodási adatokat figyelembe véve megállapítható, hogy Balatonszemesen magasabb a halálozások száma, mint az élve születéseké. Ezek az adatok is mutatják, hogy elöregedő a település szerkezet.

E társadalmi, demográfiai tényezők hatásának következtében egyre inkább növekszik az állami gondoskodás szerepe. A fiatalok megtartása a település jövőjének és fejlődésének fontos eleme.

A település legfontosabb feladata a népességmegtartó képesség erősítése, az elvándorlás megakadályozása, mely alapot teremthet a jövőbeni fejlesztéseknek. A település népességmegtartó erejét meghatározó módon a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás bővítése tudja növelni. A település lakhatósága, a lakosok identitásérzetének nélkülözhetetlen eleme a közbiztonság és a társadalmi stabilitás.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Önkormányzatunk folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonszemes Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A

köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Önkormányzatunk alapvető célja, hogy Balatonszemes olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő etikai elvek

- Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve: a közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bárminemű faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartása: Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket és légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzését és megerősítését szolgálják.
- Szolidaritás: A társadalom számára minden állampolgár egyformán értékes, ezért a település minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy ő maga is el tudja végezni feladatait, meg tudjon birkózni a nehézségekkel.
- Méltányosság és rugalmas ellátás: A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget. Olyan pozitív méltányos és rugalmas intézkedéseket kell kidolgozni, melyek elősegítik az érintettek társadalmi pozíciójának, életminőségének javulását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

- **Az EU 2020 stratégia**[2]

  Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**[3]

  Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.[4] A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia**[5]

  A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig" című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott

---

[2] A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

[3] A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf

[4] Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

[5] Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia

felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- **„Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia**[6]

  A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

- **Roma Integráció Évtizede Program**[7]

  Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia**

  Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú

---

[6] 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

[7] A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi rendeletalkotási és szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat, a releváns célcsoportokat is figyelembe veszi.

1.2.1.Nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja előjogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A foglalkozatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermekeiket egyedül nevelő nők szükségleleteit illetően.

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja, és az ún. „üvegplafon" (a behatárolt előmeneteli lehetőség) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik információkkal a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerő piaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadálya a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezi adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a település 60 km-es körzetén belül az alábbi helyeken működnek:

- Árvácska Anya és Csecsemőotthon Nágocs,
- Borostyánvirág Alapítvány, Kaposvár,
- Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona

Az önkormányzat célkitűzése, hogy a két nem egyenlő lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyermeknevelésben, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

1.2.2. Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

1.2.3. Romák és mélyszegénységben élők

A legutolsó 2011. októberi népszámlálás adatai szerint Balatonszemesen településen 16 fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak. A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik. A hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerő- piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekszik segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó

foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

1.2.4. Gyermekek

Oktatási intézmény településünkön a Reich Károly Általános Iskola, és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. A településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető a mini bölcsődei és óvodai ellátás, valamint az általános iskolai oktatás.

1.2.5. Idősek

A községben a 60 év felettiek aránya az összlakosság közel 34 %-a. Az idősek nyugdíj-összegeiről nincs információnk. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A törvények szabályozásával megegyező módon szabályoztuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Országos és megyei szintű elemzések, összehasonlítások és tendenciák

Foglalkoztatási helyzetkép

1.1. Foglalkoztatottak

A munkaerő-felmérés adatai szerint a 15–74 éves népességen belül a foglalkoztatottak száma 2018 I. negyedévben elérte a 4 millió 435 ezret, ami 67 ezer fővel, 1,5%-kal magasabb az előző év azonos negyedévinél. 2017 IV. negyedévéhez képest a foglalkoztatás lényegében nem változott (a 0,3%-os mérséklődés a mintavételi hiba határán belül volt), azaz a növekedést érdemben 2018-ban sem törte meg az I. negyedévet korábban jellemző, szezonális okból bekövetkező létszámcsökkenés.

A 15–64 éves népességre számított foglalkoztatási ráta 68,7%-ra nőtt, a javulás 1,6 százalékpontos az egy évvel korábbi értékhez viszonyítva. Ebből 0,6 százalékpontnyit a nevezőt jelentő 15–64 éves népesség létszámának csökkenése magyarázott. A keresleti oldalon a reálfolyamatok kedvező alakulása volt a legfontosabb tényező. A kínálatot pozitívan befolyásolja a nyugdíjkorhatár 2021-ig tartó folyamatos

emelése, ami egyelőre ellensúlyozza a munkaerőpiacra belépő korosztályok kisebb létszámából adódó forrásszűkülést.

A 2017. évihez hasonlóan a 2018 I. negyedévi létszámbővülés is a közfoglalkoztatottak létszámának erőteljes fogyása mellett ment végbe. Több mint 40 ezerrel volt alacsonyabb azok száma, akik munkaerőpiaci státusként a közfoglalkoztatást jelölték meg, és az előző év azonos negyedévéhez képest 13,6%-kal1 kevesebben adtak meg munkahelyükként külföldön működő vállalkozást, azaz a hazai elsődleges munkaerőpiacon közel 125 ezerrel, 3,1%-kal dolgoztak többen az egy évvel korábbinál.

A minimálbér 2017. évi jelentős növekedését követő, ugyancsak számottevő, 2018. évi újabb emelés nem törte meg a foglalkoztatás felfelé ívelő trendjét. A férfiak foglalkoztatási rátája egyéves távlatban, de hosszabb időszakot tekintve is meghaladja a nőkét, döntően azért, mert a 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulás lehetőségével csak a nők élhetnek. A foglalkoztatás bővülésének mértéke régiónként jelentősen különbözött. Részben demográfiai okból (elöregedés) csökkent a foglalkoztatottak száma – a publikációnkban önálló régióként első alkalommal szereplő – Budapesten, illetve a számos, a foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetű járást magába foglaló Dél-Dunántúlon, míg – részben a belső migrációnak köszönhetően – a legdinamikusabb növekedés Nyugat-Dunántúlon következett be

A legfrissebb, már rendelkezésre álló uniós munkaerőpiaci adatok szerint 2017. IV. negyedévben a 15–64 évesekre számított 68,8%-os magyar foglalkoztatási ráta 0,7 százalékponttal meghaladta az uniós átlagot, ezen belül a férfiak előnye 2,8 százalékpontra nőtt, a nők hátránya az előző negyedévihez hasonlóan 1,1 százalékpont volt. A 25–54 évesek – azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak – 84,0%-a minősült foglalkoztatottnak, amivel a tagországok legmagasabb foglalkoztatási rátával jellemzett felső harmadába tartoztunk. Biztató, hogy az Európa 2020 stratégiában a 20–64 éves népesség foglalkoztatási rátájánál célként megjelölt 75%-tól a hazai érték már csak 1,2 százalékpont távolságra van. A relatíve magas foglalkoztatás alacsony munkanélküliséggel párosul, 2017. IV. negyedévben is csak 3 tagországban (Csehországban, Németországban és Máltán) volt kisebb a munkanélküliségi ráta a magyarországi 3,8%-nál.

Az évközi munkaügyi megfigyelés vonatkozási körét jelentő legalább 5 főt foglalkoztató gazdálkodó szervezeteknél, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentősebb nonprofit szervezeteknél 2018 I. negyedévben közel 3 millió 115 ezren álltak alkalmazásban, ebből 141 ezren közfoglalkoztatottként. Ez 1,6, illetve közfoglalkoztatottak nélkül számolva 2,9%-os létszámnövekedést jelentett az előző év azonos időszakához viszonyítva. A vállalkozásoknál a 6 ezer közfoglalkoztatottal együtt 2 millió 128 ezren dolgoztak, 3,0%-kal (mintegy 60 ezer fővel) többen, mint az előző év első negyedévében, míg a költségvetési szektor – 121 ezer közfoglalkoztatottal együtt számolt – létszáma (825 ezer) 2,5%-kal volt kisebb, mint a 2017. I. negyedévi. Az adatszolgáltatásra kijelölt nonprofit szervezetek a 14 ezer közfoglalkoztatottal együttesen 162 ezer főt alkalmaztak. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma

1,5%-kal (közfoglalkoztatottakkal együtt 2 millió 794 ezerre), a nem teljes munkaidőben foglalkoztatottaké 2,3%-kal (321 ezerre) nőtt. A közfoglalkoztatás az elmúlt években a munkaerőpiacról korábban távol levők jelentős hányadát aktivizálta, a segélynél magasabb jövedelmet biztosító munkát kínált a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudóknak, kialakította, illetve javította a programban résztvevők munkahelyi szocializációját. A munkaerő iránti kereslet növekedésével reális céllá vált, hogy minél többen lépjenek ki a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiac irányába. Ezt a minimálbér és a közfoglalkoztatási bér közötti olló nyitása mellett a kilépők, illetve az alkalmazóik által igénybe vehető támogatások is ösztönzik. A belügyminisztériumi (BM) közfoglalkoztatotti statisztika szerint 2018. I. negyedévben átlagosan 151 ezren tartoztak a közfoglalkoztatottak közé, ez több mint 40 ezer fős (32%-os) mérséklődést jelent az előző év azonos időszakihoz képest. A létszámcsökkenés az iskolai végzettség szerinti összetétel romlásával is együtt járt, hiszen a szakképzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélye a képzetlenekénél lényegesen kedvezőbb.

Munkaerő-kereslet: 2018. I. negyedévben a KSH évközi munkaügyi adatgyűjtésének megfigyelési körébe tartozó munkáltatók 79,4 ezer olyan üres, vagy a közeljövőben megüresedő álláshelyet jelentettek, amelynek mielőbbi betöltése érdekében már lépéseket tettek (pl. közvetítő céghez fordultak, hirdetést tettek közzé). A versenyszférában lévő 58,8 ezer üres álláshely 7,7%-kal több a 2017. IV. negyedévinél. Az összes álláshelyhez viszonyítva a legtöbb betöltetlen állás továbbra is az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ágban van (4,8%). A legnagyobb létszámú nemzetgazdasági ágban, a feldolgozóiparban 2018. I. negyedévben 23 ezer üres álláshely volt, kb. ezerrel több, mint egy negyedévvel korábban. Hazánkhoz hasonlóan az unióban is folyamatosan nő a betöltésre váró álláshelyek száma és aránya. A legutolsó, már publikált adat szerint az EU-28-ban 2017 IV. negyedévében száz álláshelyre 2 betöltésre váró jutott. A tagországok helyzete különbözik, az alacsony munkanélküliség jellemezte tagországokban általában magasabb az üres álláshelyek aránya, míg a válság utóhatásával küzdőket igen alacsony szint jellemzi. Így – a korábbi időszakokhoz hasonlóan – 2017 IV. negyedévében is Csehországban volt kiugró (4,4%) az üres álláshelyek aránya, ezt követte Belgium (3,4%), valamint Németország (2,8%). Ezzel szemben Görögországban az állások mindössze 0,1%-a, Spanyolországban 0,7, Bulgáriában és Portugáliában pedig 0,8%-a minősült betöltendőnek. Hazánk 2,4%-os arányával közepes helyzetűnek számít, viszont a ráta egy év alatti növekedési üteme a tagországok között a 3. legmagasabb volt.

Üres álláshelyek

Az uniós előíráson alapuló statisztika mellett, de attól eltérő módszertan szerint jelzi a munkaerő-kereslet alakulását a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adatsora is, amely a munkáltatóktól folyamatosan beérkező munkaerőigény-bejelentések összesítésén alapul. A munkáltatók elsősorban a támogatott

formában betölteni kívánt állások bejelentésében érdekeltek, illetve olyan, alacsony kvalifikációs igényű munkakörökbe keresnek ilyen módon munkavállalókat, amiknél esélyt látnak regisztrált álláskereső kiközvetítésére. 2018 márciusában a foglalkoztatók összesen 135,2 ezer üres álláshelyet jelentettek be az NFSZ-hez, ennek 90%-ához igényeltek támogatást, és ez utóbbiak 94%-át közfoglalkoztatás keretében kívánták betölteni. A legtöbb új munkaerőigény Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, Budapestről és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett, innen jelentették be az állások 39%-át. Összességében 2018. márciusban az NFSZ-nél 223,4 ezer álláslehetőséget tartottak nyilván, amelyből a zárónapon 102,7 ezer maradt betöltetlen.

Munkanélküliek, inaktívak, potenciális munkaerő-tartalék

2018. I. negyedévben az ILO5 definíciója szerinti munkanélküliek száma az előző év azonos időszakihoz képest 29 ezer fővel 178 ezerre, a munkanélküliségi ráta pedig 0,7 százalékponttal, 3,9%-ra mérséklődött. A munkanélküliség átlagos időtartama továbbra is viszonylag hosszú: 16,4 hónap. Mivel a hazai munkaerőpiac a teljes foglalkoztatottsághoz közeli állapotban van, a munkájukat elvesztők nagy része szinte azonnal el tud helyezkedni, a tartósan, azaz legalább egy éve állást keresők aránya 42% alá csökkent. A tartósan munkanélkülinek tekinthető 71 ezer fő 36,6%-a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezett, 13,7%-uk még soha nem dolgozott. A nők (4,3%) és a férfiak (3,5%) munkanélküliségi rátája közötti különbség nőtt. Jelentős, a teljes sokaságra jellemzőt meghaladó javulás következett be a fiatalok (15–24 évesek) munkaerőpiaci helyzetében: munkanélküliségi rátájuk 10,4% volt, a korábbi évekre jellemző értékek fele-harmada. A pozitív folyamat ellenére a korai iskolaelhagyók, azaz azoknak a 18–24 éves fiataloknak az aránya, akik képzettség nélkül, sőt gyakran alapfokú tanulmányaikat megszakítva lépnek ki az oktatásból, még mindig 12,8%.

A területi különbségek a munkaerőpiaci helyzet általános javulásával párhuzamosan is fennmaradtak. Miközben a munkanélküliségi ráta öt megyében (Vas, Győr-Moson-Sopron, Tolna, Komárom-Esztergom, Pest) 2% alá süllyedt, addig Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében még mindig 9,2% volt. A legkedvezőbb, illetve legkedvezőtlenebb helyzetben lévő megyék esetében a munkanélküli rátakülönbség mintegy 8 százalékpont volt. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál 2018 I. negyedévben 277 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 11%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. A közfoglalkoztatás jóval egyenletesebbé vált, így a 2017. évihez viszonyítva 2018. februárról márciusra jóval kisebb mértékben emelkedett a nyilvántartott álláskeresők száma. Tíz álláskeresőből 1 pályakezdőnek minősült, akik az első alkalommal regisztrálók jelentős részét adják. A regisztrált álláskeresők között növekszik a pénzbeli ellátásban részesülők aránya, 2018. I. negyedévben már elérte az 54%-ot. A biztosítási alapon (legfeljebb 3 hónapig) járó álláskeresési járadékban, nyugdíj előtti speciális juttatásban, illetve álláskeresési segélyben részesülők száma az utóbbi években 60–70 ezer fő körüli szinten stabilizálódott. A szociális ellátásban részesülők

létszáma folyamatosan – bár a nyilvántartott álláskeresőkre jellemzőnél valamivel mérsékeltebb ütemben – csökken.

A KSH munkaerő-felmérésében a 15–74 évesek közül átlagosan 305 ezren sorolták be magukat munkanélkülinek, 39 ezerrel kevesebben, mint egy évvel korábban. 2018. I. negyedévben az ILO-definíció szerinti munkanélküliek száma, valamint a regisztrált álláskeresőké lényegében ezzel azonos mértékben változott. A munkanélküliek, az alulfoglalkoztatottak, a dolgozni szándékozó, de munkát aktívan nem kereső, vagy a rendelkezésre állás kritériumát nem teljesítő inaktívak együtt jelentik az ún. potenciális munkaerő-tartalékot. E kategóriába 2018. I. negyedévben 327 ezren tartoztak, ami egyéves időtávban 70 ezer fős csökkenést jelentett, miközben az egyre zsugorodó munkaerő-tartalék területi eloszlása továbbra is igen egyenetlen.

Bruttó kereset, munkajövedelem

Bruttó kereset 2018. I. negyedévben – részben kormányzati beavatkozásoknak köszönhetően – az egy évvel korábbihoz hasonlóan jelentősen nőttek a keresetek, és a növekedés főbb forrásai is megegyeztek az előző évivel. A minimálbér 8,2, a garantált bérminimum 12%-kal emelkedett, a korábbi években született megállapodások értelmében több költségvetés finanszírozta területen került sor az év elejére ütemezett keresetrendezésre, illetve az egészségügyi dolgozók novemberre tervezett keresetkorrekcióját is előrehozták januárra. A keresetnövekedés magas üteméhez emellett hozzájárult a közfoglalkoztatottak létszámának tervezettnek megfelelő csökkenése is. Az intézményi munkaügy-statisztika által megfigyelt körben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó keresete 316,3 ezer forint volt, 12%-kal meghaladta a 2017. I. negyedévit. A növekedési ütemből 1,0 százalékpontot a közfoglalkoztatottak létszámcsökkenése magyarázott. A közfoglalkoztatottak nélkül számított növekedés 11%-nak, a nemzetgazdasági szintű bruttó kereset pedig 328,7 ezer forintnak felelt meg. A versenyszférában a minimálbér és a garantált bérminimum emelése mellett bérfelhajtó szerepe volt a növekvő munkaerő-keresletnek, az állami tulajdonú vállalatokra kiterjedő hároméves bérfejlesztési megállapodásnak, a munkavállalók eredményes bérkövetelési akcióinak, és – ha az előbbiekhez nem is mérhető súllyal, de – az ún. munkanaphatásnak is. A megfelelően képzett munkaerő megtartásáért folyó verseny ma már nemcsak az azonos vagy rokon iparágban tevékenykedő gazdálkodók között folyik, de a bérstruktúra kialakításánál egyre inkább számolni kell a külföldi munkavállalás alig csökkenő vonzereje mellett a magasabb kereseti színvonalú, vagy kedvezőbb munkakörülményeket kínáló területek munkaerő elszívó hatásával is. 2018. I. negyedévben a versenyszféra legalább 5 fős vállalkozásainál alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 327,1 ezer forint volt, 11%-kal magasabb az előző év azonos időszakinál. Az átlagot jelentősen meghaladóan nőttek a keresetek a versenyszféra dominálta ingatlanügyletek, valamint a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágakban (18, illetve 14%-kal). Utóbbihoz számottevően járult hozzá, hogy a MÁV, a

Magyar Posta, illetve a regionális közlekedési központok dolgozói a tavaly megkötött megállapodás értelmében januártól további, átlagosan 13%-os emelésben részesültek. A versenyszféra foglalkoztatási szempontból legnagyobb súlyú nemzetgazdasági ágaiban, a feldolgozóiparban, illetve a kereskedelem, gépjárműjavításban a keresetnövekedés átlagos mértékű volt, de ezen belül voltak olyan munkáltatók, ahol kiugróan magas bérfejlesztést hajtottak végre. (A kereskedelemben mindenekelőtt a külföldi tulajdonú áruházláncoknál került sor jelentős béremelésre, míg az iparban a kokszgyártás és kőolaj-feldolgozás feldolgozóipari átlagnál kétszer nagyobb keresetei emelkedtek a legdinamikusabban.) Továbbra is jelentősen elmaradt az átlagostól a keresetnövekedés (6,5%) a pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ágban, ennek ellenére még mindig ez a terület fizet a legjobban (576,6 ezer forint). A költségvetési szektorban a bruttó kereset a versenyszférára jellemzőnél lényegesen nagyobb mértékben, 16%-kal nőtt. A költségvetési szféra javára mutatkozó különbség még akkor is jelentős (2,8 százalékpont), ha a közfoglalkoztatottak létszámcsökkenésének a kereseti átlagra gyakorolt hatásától megtisztítjuk a mutatót. A jelentős eltérést döntően a nem rendszeres kereseti rész márciusi megugrása okozta, ami jellemzően a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás nemzetgazdasági ágra koncentrálódott. A költségvetési intézmények túlsúlya jellemezte három nemzetgazdasági ágban voltak olyan intézkedések, amelyek hozzájárultak a korábbi évekre jellemzőt meghaladó keresetnövekedési ütemhez. Így a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás nemzetgazdasági ágban tovább nőttek a bírói, ügyészi alapilletmények. Ebben a nemzetgazdasági ágban teljes bruttó kereset 397,9 ezer forintot tett ki, 16,4%-kal haladta meg az előző évit. Az oktatásban dolgozók 311,6 ezer forintos kereseti átlagát, illetve 9,5%-os keresetnövekedési ütemét alakító tényezők közül a legnagyobb súlyú a felsőoktatásban dolgozó oktatók és kutatók 2016 őszén induló és több éven átívelő bérrendezése volt. Ennek keretében 2018. január 1-jétől újabb 5%-kal emelkedett az állami fenntartású felsőoktatási intézményekben foglalkoztatott oktatók, kutatók garantált illetménye, aminek köszönhetően például az egyetemi tanári illetményminimum elérte a 554,4 ezer forintot. A legjelentősebb keresetkorrekciós intézkedéseknek 2017 második felétől az egészségügyben dolgozók voltak a címzettjei. 2017 novemberétől a szakorvosok és kórházi szakgyógyszerészek 100 ezer, a nem szakvizsgázott kollégáik 50 ezer forintos emelésben részesültek, míg átlagosan 12%-kal nőtt az egészségügyi szakdolgozók keresete. Ezt 2018. januárjában egy újabb, átlagosan 8%-os emelés követte. Ennek eredményeként a humán egészségügyi ellátás területén dolgozók bruttó kereste 18,6%-kal haladta meg 2018. I. negyedévben az egy évvel korábbit, míg a szociális területen dolgozók keresete 9,8%-kal emelkedett. Az előbbi terület bruttó kereseti átlaga így 330,5 ezer, az utóbbié 228,9 ezer forintra változott.7 A közfoglalkoztatottak bruttó kereseti átlaga az évközi munkaügyi statisztika által megfigyelt körben 82,2 ezer forint volt, némileg magasabb a közfoglalkoztatottak számára kormányrendeletben meghatározott munkabérnél (81 530 forint). Mivel a közfoglalkoztatás díjazása 2018-ban nem módosult, az előző év azonos időszakához viszonyított 1,3 %-os növekedés magyarázata az összetétel változása, illetve annak az intervallumnak a rövidülése lehet, amikor a közfoglalkoztatási

időszakon belül, például a kedvezőtlen időjárás miatt, ténylegesen munkavégzésre nem tudott sor kerülni. A költségvetési intézményeknél és a delegált állami feladatokat ellátó nonprofit szervezeteknél dolgozók közül 2011 óta keresetbe nem számító kompenzációban részesülhetnek azok, akiknek nettó keresetét a 2011. és 2012. évi jövedelemadó-, illetve járulékszabály-változások csökkentették. 2018 I. negyedévében ezt 79 ezren vették igénybe, ami a költségvetési intézmények érintett dolgozóinak átlagosan havi 8,6 ezer forint jövedelemtöbbletet jelentett.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat az országos szabályozás szerint alakította ki saját szabályozását, ezáltal megvan a helyi esélyegyenlőségi célok eléréséhez szükséges jogszabályi környezet.

Költségvetési koncepció: A koncepcióban a következő évre vonatkozóan átfogóan tervezésre kerülnek az egyéb tervek mellett a szociális juttatások. E dokumentum, valamint az ebben foglaltak alapján kidolgozott éves költségvetési rendeletben kerülnek megjelölésre és számszerűsítésre az adott évben megvalósítandó fejlesztések.

Gazdasági program: Azt a célkitűzést szolgálja, hogy egy előre kidolgozott terv, program alapján legyenek konkrét célmeghatározások, ennek mentén keres az Önkormányzat pályázati lehetőségeket, egyéb forrást a megvalósításhoz. Gyakran egy gazdasági program tartalmazza az esélyegyenlőség szempontjából érintett területek hiánykompenzációját, például az akadálymentesítés, az egészségügy, a szociális ellátás, az idősgondozás területén, de természetesen más számtalan területet érinthet. Adott évre vonatkozó megvalósítandó elemei a költségvetési koncepcióban, illetve a költségvetési rendeletben jelennek meg.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Forrás: Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november)

Településrendezési eszközök

Az önkormányzat a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv : Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció: az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás.

Stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés,
- A település, mint az élhető, értékőrző és innovatív üdülőhelyi környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Balatonszemes Község Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Az esélyegyenlőség eszméjének egyre mélyebb és szélesebb körű társadalmi tudatosulása következtében Balatonszemes Község Önkormányzata a következőkben felvázolt települési esélyegyenlőségi programot alkotja meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Balatonszemes Község Önkormányzata közhatalmi és közigazgatási feladatait a Balatonszemesi Közös Önkormányzati Hivatal révén Balatonőszöd Község Önkormányzatával közös hivatali megállapodás keretében látja el. Az említett település mellett a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás tagjaként, intézményfenntartás és szolgáltatásszervezés területen közvetlen kapcsolata van Balatonszárszó, Balatonföldvár, Bálványos, Kereki, Pusztaszemes, Szólád, Teleki, Kötcse, Kőröshegy, Szántód és Nagycsepely településekkel. Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr óvoda és mini bölcsőde Intézményfenntartó Társulás tagjaként szorosabb munkakapcsolat fűzi Balatonőszöd és Somogytúr Önkormányzatához. A Siófoki Járás tagjaként szervesen kapcsolódik, mint középszintű központhoz, Siófok városhoz – középiskolák, foglalkoztatási osztály, földhivatal, városi bíróság. Rendőrőrs Balatonföldváron, rendőrkapitányság Siófokon működik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH - -népszámlási adatok 2011.
- TeIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer) – KSH területi adatok rendszere
- TeIR- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- TeIr - Szociális ágazat adatai
- TeIR - önkormányzati adatok

- önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés.
- önkormányzati és egyéb intézmények saját adatgyűjtése

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkozik meg, és ezáltal súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában (is) jelentkezik.

A mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, amelyeknek ugyan van közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől is függetlenül sokkal inkább terhelt az őket érő diszkrimináció miatt.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések perifériáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények" A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik."

A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilvántartani. A beilleszkedni vágyás illetve a cigányokkal szembeni előítéletek miatt azonban Magyarországon ma a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz vállalkozás.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.
A településünkön a munkanélküliség az országos átlagtól alacsonyabb. A lakosság saját tulajdonú ingatlanokban lakik, sokan idegenforgalmi (szállásadói) kiegészítő tevékenységet végeznek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

***a)* foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya**

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	635	624	1 259	43,75	6,9%	32,75	5,2%	77	6,1%
2013	618	601	1 219	34,5	5,6%	31,5	5,2%	66	5,4%
2014	617	588	1 205	30,5	4,9%	26	4,4%	57	4,7%
2015	614	581	1 195	27,25	4,4%	23	4,0%	50	4,2%
2016	597	568	1 165	26	4,4%	19,75	3,5%	46	3,9%
2017	na	na	0	23,5		26,5		50	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

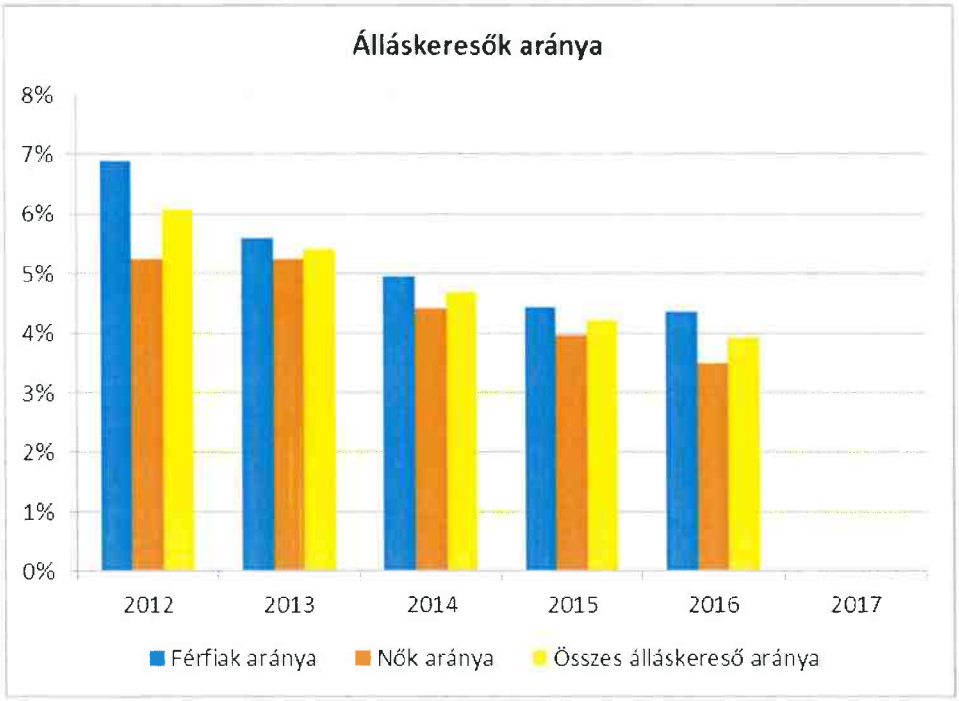

A településen nyilvántartott álláskeresők számát és azok változását a fenti grafikon mutatja. Ebből látszik, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2012 óta folyamatos csökkenést mutat, összességében 77 főről 50-re változott.

Az országos és térségi tendenciák alapján a csökkenés okaiként azonosíthatók a közfoglalkoztatás kiterjesztése, a külföldi munkavállalás növekedése, valamint a népesség öregedési indexe alapján az inaktív korú népesség csökkenése.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	14,71	na	na	0		
2013	14,02	na	na	0		
2014	14,03	na	na	0		
2015	16,42	na	na	0		
2016	18,23	na	na	0		
2017	22	na	na	0		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliségre vonatkozó értékek között fontos adat, hogy valaki milyen hosszú időtartamig szerepel a munkanélküliek között. Itt a százalékos arányszámok némi növekedés mutatnak.

***b)* alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága**

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,9	85,9	-9190,0%	-8490,0%
2011	97,7	93,2	-9670,0%	-9220,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

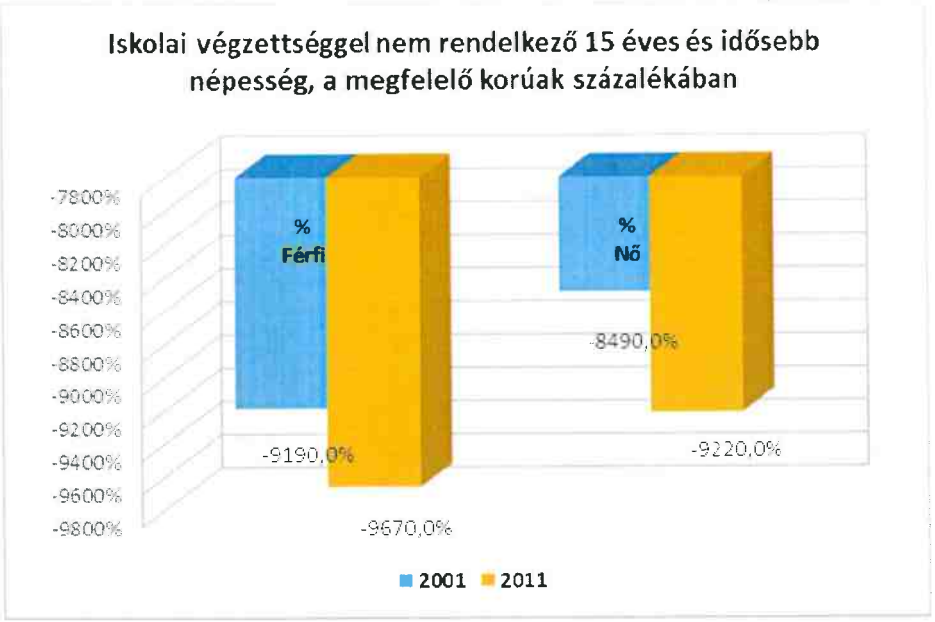

Településünkön az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya eltér az országos átlagtól. Míg országosan 2011-ben a 15 évnél idősebb lakosságnak csak 4,9 %-a nem végezte el legalább az általános iskola 8 évfolyamát, addig ez a szám nálunk alacsonyabb. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők között a nők száma magasabb.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	77	1,5	2,0%	15	19,6%	60	78,4%
2013	66	1	1,5%	16,75	25,4%	48,25	73,1%
2014	57	0,75	1,3%	14	24,8%	41,75	73,9%
2015	50	0,75	1,5%	12,5	24,9%	37	73,6%
2016	46	0,25	0,5%	10	21,9%	35,5	77,6%
2017	50		0,0%	12,25	24,5%	37,75	75,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

***e)* fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük**

Nincs adat.

***f)* munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)**

Siófokon működik a Somogy Megyei Kormányhivatal Siófoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, amely a balatonszemesi lakosok ellátásában is részt vesz. A foglalkoztatási szervezet feladata, hogy segítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresők megfelelő munkához jutását. Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskeresők megfelelő munkahelyet találjanak. Továbbá a foglalkoztatottak számának növelése, a munkába állás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása. Az esélyegyenlőség érdekében a különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

***g)* mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása**

***h)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Nincs tudomásunk, adatunk arról, hogy településünkön a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés történt volna.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	1 259	0,75	0,1%
2013	1 219	1	0,1%
2014	1 205	0,5	0,0%
2015	1 195	1,5	0,1%
2016	1 165	2,75	0,2%
2017	0	2,5	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

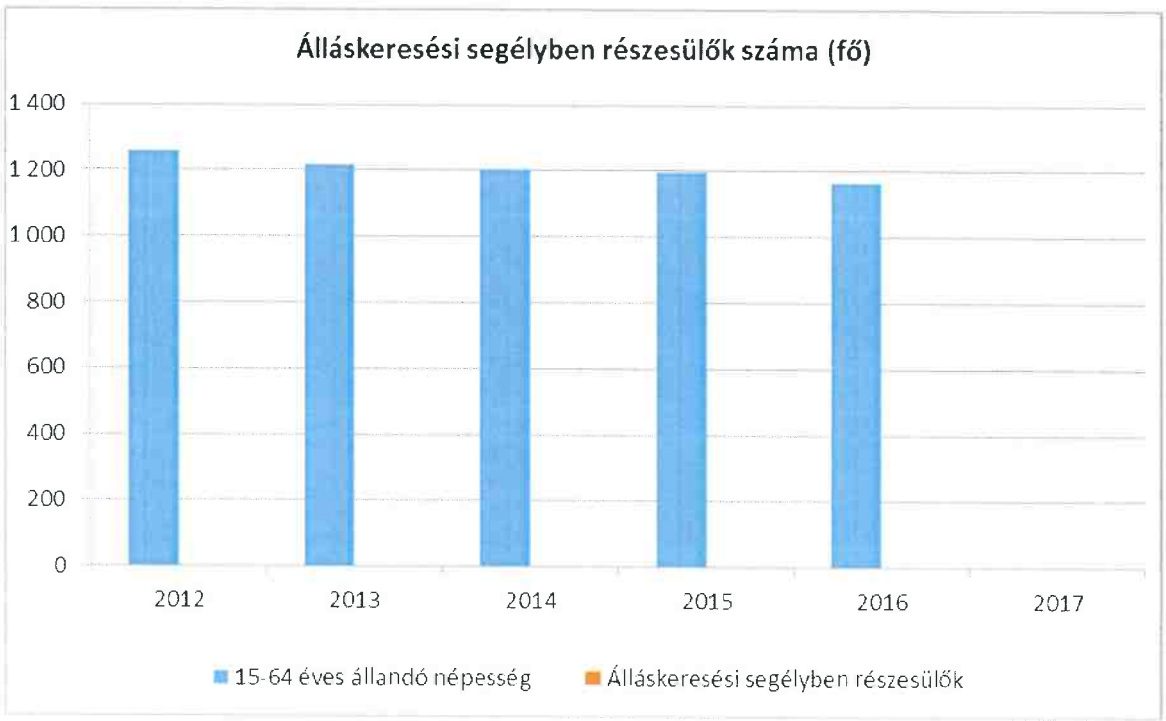

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	77	12,75	16,7%
2013	66	9,25	14,0%
2014	57	4	7,1%
2015	50	7,25	14,4%
2016	46	5	10,9%
2017	50	11,5	23,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásb részesítettek átlagos havi száma (2015. má 01-től az ellátásra való jogosultság megvált	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-áb
2012	na		0,00%	na	0,00%
2013	na		0,00%	na	0,00%
2014	na		0,00%	na	0,00%
2015	na	1,69	0,00%	na	0,00%
2016	na	1,74	0,00%	na	0,00%
2017	na		0,00%	na	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

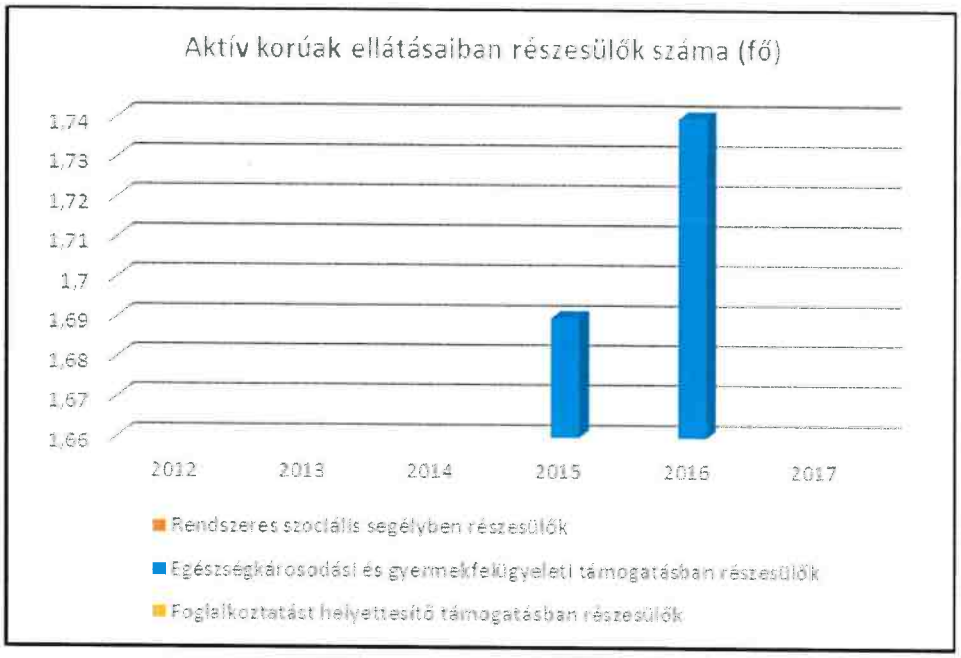

Balatonszemes Községi Önkormányzat A szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi rendszeréről szóló rendelete alapján az alábbi pénzbeli ellátásokat nyújtja:

Pénzbeli ellátások: Települési Támogatás - ezen belül

- átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy, vagy család kiadásainak mérséklésére,
- gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli ellátás
- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- gyógyszerkiadások viseléséhez
- rendkívüli helyzetben lévők, alkalmanként jelentkező többletkiadásaihoz
- a települési támogatások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók

Helyi rendelet alapján:

- Bölcsődés korúak támogatása (0-3 éves korig, havi 8.000,-Ft gyermekenként)
- Beiskolázási támogatás (tanévkezdés előtt)
- Időskorúak támogatása (karácsony előtt)
- Kamatmentes lakáskölcsön (új lakás építéséhez, lakásvásárláshoz, korszerűsítéshez, bővítéshez)

A Járási Hivatalnál igényelhető szociális pénzbeli ellátások:

- Időskorúak járadéka
- Aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- Ápolási díj
- Közgyógyellátás

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	45
2013	9
2014	21
2015	26
2016	26
2017	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	974	na	na	na	na	na	na	na
2013	976	na	na	na	na	na	na	na
2014	981	na	na	na	na	na	na	na
2015	983	na	na	na	na	na	na	na
2016	986	na	na	na	na	na	na	na
2017	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

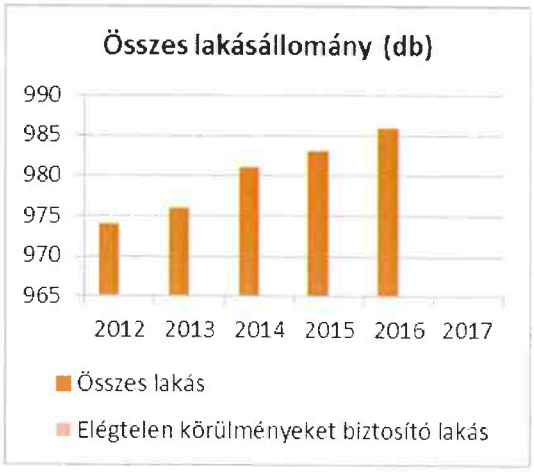

A településen kis mértékben növekszik a lakásállomány darabszáma.

***a)* bérlakás-állomány**

A bérlakás állományról nem rendelkezünk adattal. Bérlakás igénybevétele főleg az üdülési szezonban, jellemzően a településen időlegesen tartózkodók, szezonális munkavállalók vesznek igénybe.

***b)* szociális lakhatás**

Az önkormányzat rendelkezik olyan saját tulajdonú ingatlanokkal, amiket az intézményeiben dolgozók, illetve lakhatási gondokkal küzdő rászoruló, elsősorban kisgyermekes, többgyermekes családok részére méltányos, szociális bérleti díj fejében bérbe ad 1-1 évre. A képviselő-testület a beérkező igények alapján évente dönt a bérleti szerződés meghosszabbításról, vagy a lakás új igénylő részére történő odaítéléséről. A beérkező igények azt mutatják, hogy szükség lenne az ilyen bérlakás állomány bővítésére.

***c)* egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok**

A településen lakáscélra nem lakáscélú ingatlant nem használnak.

***e)* lakhatást segítő támogatások**

A lakhatási kiadásokhoz nyújtott települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A képviselő-testület a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez települési támogatást nyújt.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	59	na
2013	41	na
2014	39	na
2015	25	na
2016	na	na
2017	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

***f)* eladósodottság**

A településen élők eladósodottságáról saját adatgyűjtéssel az önkormányzat nem rendelkezik. A deviza alapú lakáshitelek, valamint a mélyszegénységben élők esetén a megélhetési/ lakásfenntartási költségek teszik ki az adósság jelentős részét.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Balatonszemes közigazgatási területén valamennyi lakóingatlan lakóövezetben található. A minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való közlekedés mindenki számára hozzáférhető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen szegregátum, szegregált lakókörnyezet, lakóhely szempontjából szegregált népesség nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012		1	1
2013		1	1
2014		1	1
2015		1	1
2016		1	1
2017		1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

***a)* az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés**

Balatonszemes Község Balatonőszöddel alkot – a képviselő-testületek társulási döntése alapján - egy háziorvosi, gyermekorvosi és védőnői körzetet. Székhelye: Balatonszemes, itt található a fogorvos is.

2019-ben került átadásra egy újonnan épült, földszintes, az akadálymentesítési előírásoknak megfelelő épület. Ebben mind a 4 egészségügyi szolgáltató (háziorvos, gyermekorvos, fogorvos, és védőnő) helyet kapott. A tervezés során különös figyelmet fordítottak arra, hogy a gyermekorvosi rendelőhöz két egymástól elkülönített váróhelyiség kapcsolódjon, ami lehetőséget ad arra, hogy a beteg és az egészséges gyermekek egymástól elkülönítve tudjanak várakozni. Az épületben kialakításra kerül egy babakocsi tároló helyiség is.

Orvosi ügyeleti ellátás Balatonföldváron érhető el.

Szakellátás a járásközpontban, a Siófoki Kórház-Rendelőintézetben, illetve a Balatonboglári Dr. Török Sándor Egészségügyi Központban van.

***b)* prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A helyi védőnő a méhnyakszűrés megvalósításhoz szükséges képzettséggel rendelkezik, így helyben, a településen is lehetőség van ezen népegészségügyi szűrés igénybevételére. Éves rendszerességgel, előzetes regisztráció alapján busszal szállítják az arra jelentkezőket Kaposvárra, mammográfiai vizsgálatra, valamint szerveznek csontritkulás vizsgálatot, szintén Kaposvárra történő ingyenes utaztatással.

A 45 év feletti férfi lakosság részére 2 évente helyben a településen ingyenes prosztata rákszűrésre van lehetőség.

A kisgyermekek, csecsemők kötelező koragyermekkori szűrése a tanácsadás keretében zajlik, életkorokhoz kapcsolódóan a védőnő ill. a gyermekorvos által.

***c)* fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés**

A fejlesztő foglakozások helyben az óvodában és általános iskolában is elérhetőek, továbbá a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Siófoki Tagintézményének Balatonszemesi Telephelyén.

***d)* közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése**

Korszerű élelmezésvezetői program áll rendelkezésre az önkormányzat fenntartásban/ üzemeltetésében működő Közkonyhán, mely az óvodai, mini bölcsődei, általános iskolai gyermekétkeztetési feladatok mellett a szociális étkeztetésben részt vevők ellátását biztosítja.

***e)* sportprogramokhoz való hozzáférés**

Balatonőszödön és Balatonszemesen is rendeznek hagyományos kettes fogathajtó versenyt. Megyei szintű bajnokságban szereplő futball csapat Balatonszemesen működik. A Sportegyesület részeként a futball csapat mellett eredményes sport tevékenységet végez a női kézilabda csapat, a karate, a búvár, és a sakk szakosztály is. Fitness terem Balatonszárszón üzemel. Uszoda Balatonszemesen és Siófokon érhető el.

Az Balatonföldvári Egészségfejlesztési Iroda évek óta ingyenes mozgásprogramokat biztosít: Balatonőszödön heti 1 gyógytorna, Balatonszemesen heti 1 pilatesz és preventív gerinctorna vehető igénybe. De a szomszédos településekre is át lehet menni ahol heti rendszerességgel van ingyenes zumba, aerobik, jóga, spinning. Évente 1 nordik-walking-ot népszerűsítő, a települést körbejáró „túra" is szerveződik.

2016-ban a balatonszemesi labdarúgó pálya sportöltözője egy új épületszárnnyal bővült, ami a csapat öltözőjeként és klubhelyiségként is használható. A teljes ingatlan vadonatúj tetőt kapott.

***f)* személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

Balatonszemes Községi Önkormányzat a szociális étkeztetést az általa fenntartott és működtetett Közkonyháról biztosítja az arra jogosult igénylők részére. A szociális konyhán éthordóba adagolva lehetőség van az étel átvételére, illetve a rászorultak részére a Házi Szociális Gondozó Szolgálat igénybevételével biztosított a lakásra szállítás. A házi segítségnyújtás keretében a gondozást az önkormányzat a Házi Szociális Gondozó Szolgálata útján látja el. A településen elérhető további szociális alapszolgáltatásokat a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulással kötött szerződés alapján biztosítjuk: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, támogató szolgálat.

Balatonföldváron rehabilitációs intézmény, valamint két idősek otthona működik.

***g)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

Sem az ellátottaktól, sem az ellátott jogi képviselőtől nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy az alapszolgáltatások nyújtásakor sérültek volna az egyenlő bánásmód követelményei.

***h)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője tanácsadással, hivatalos és egyéb ügyek intézésében való segítségnyújtással, hivatalos dokumentumok kitöltésében, eseti jelleggel elektronikus szolgáltatások elérésében (fax, telefon, e-mail, fénymásolás), szükség esetén családgondozással áll a hozzá fordulók rendelkezésére. Rajta keresztül lehetőség van a siófoki székhelyű család és gyermekjóléti központ pszichológusi és jogi tanácsadásának, mediációs szolgáltatásának, kapcsolat ügyeletének igénybevételére is. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által. A közös önkormányzati hivatal szociális és gyermekvédelmi ügyintézője ügyfélfogadási időben segíti a hozzá fordulókat az önkormányzati szociális juttatások, szolgáltatások megigénylésében, tájékoztatást nyújt egyéb szociális ellátásokról.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

***a)* közösségi élet színterei, fórumai**

Az önkormányzat elismeri, hogy Balatonszemes község minden polgárának joga van kulturális örökségünk megismeréséhez és elsajátításához, személyiségének a művelődés általi fejlesztéséhez, valamint a kulturális értékek birtokbavételéhez szükséges esélyegyenlőséghez. Ezek biztosítását az önkormányzat felelősségteljes kötelező feladatának tekinti.

Az önkormányzat a Latinovits Zoltán Művelődési Házban biztosítja a közösségi teret, ahol rendszeresek a kulturális és egyéb közösségi programok. A közművelődési munka a Művelődési Házban és a könyvtárban folyik. A közösségi életben az egyesületek, civil szerveződések, klubok aktívan részt vesznek. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez hozzájárulnak.

***b)* közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)**

Etnikai, generációs, vagy egyéb társadalmi csoportok közötti konfliktusok a közösségi együttélést a településen nem jellemzik.

***c)* helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)**

Az elmúlt években a Katolikus Karitász szervezete a család- és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve élelmiszer és vetőmag adományokat osztott a rászoruló családok részére. A feleslegessé váló, de még jó állapotú ruhanemű leadására a katolikus plébánián és a családsegítő szolgálat irodájában is van lehetőség. A családsegítő szolgálat közvetítésével bútorok, háztartási gépek és eszközök is eljutnak a felajánlóktól a rászoruló családokhoz, valamint a TESCO-val kötött szerződés alapján a közeli lejáratú élelmiszereket is továbbítják részükre.

A település lakossága szükség esetén akár sütivásárral, bál vagy jótékonysági koncert szervezésével aktívan részt vállal betegség vagy egyéb okok miatt nehéz helyzetbe kerülő embertársai segítésében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzbeli nehézsége, szezonális munkalehetőség	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása. Szociális tűzifa pályázat benyújtása.
Az igényekhez képest alacsony a szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások száma	A cél érdekében az önkormányzat tulajdonában levő épületek bérlakássá átalakítása, felújítása. Pályázati lehetőség felkutatása az önkormányzati lakásállomány bővítése céljából. A bérlakás állomány emelkedésével a lakhatási problémák megoldása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A 0-18 éves korú gyermekek száma 266 fő, számaránya 14 %. Az élve születések száma átlagosan 12 fő. A településen mini bölcsőde, óvoda és általános iskola működik. Az óvodában helyhiány miatt gyermek felvételét nem kellett elutasítani.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012				
2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2012				

2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012		3	84	1	82	
2013		3	84	1	82	
2014		3	84	1	67	
2015		3	75	1	65	
2016		3	75	1	66	
2017		3	75	1	62	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodába beiratott gyermekek száma

A településen 68 éve van óvoda, jelenlegi formájában 1998. óta működik.

2018. decemberétől fogad gyermekeket a mini bölcsőde, ami az óvoda mellett újonnan felépített korszerű, akadálymentesített, különálló, 100 m2 alapterületű épületben, saját elkerített udvarral lett kialakítva. Az óvoda intézményével összevontan működik, önálló szakmai egységként. Ennek eredményeként 7 új bölcsődei hely jött létre, javítva ezzel a 3 év alatti gyermekek napközbeni elhelyezését szolgáló intézményi kapacitást. A mini bölcsőde maximális kihasználtsággal működik. A projekt által 2 új munkahely is létrejött, egy kisgyermeknevelő, és egy dajka, ezzel a nők részére is teremtődtek új munkahelyek.

A Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsőde három település (Balatonszemes, Balatonőszöd és Somogytúr) gyermekeinek óvodai nevelését, bölcsődei gondozását látja el intézményfenntartó társulás

alapján, de évek óta jellemző, hogy más településekről is ebbe az intézménybe járatják a szülők gyermekeiket. Az utóbbi évek adatai szerint 11 településről járnak gyerekek az intézménybe.

Szakmai munka minőségét igazolja, hogy az óvoda referencia és bázisintézményi minősítést kapott. Jó gyakorlatukat az intézményben dolgozó óvodapedagógusok bemutathatják, követendő példaként megjeleníthetik szakmai napokon, fórumokon és műhelymunka keretében is.

***a)* veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én**	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én** (TS 3101)
2012	2	2
2013		
2014		
2015		
2016	1	
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Balatonszemesen 266 fő a kiskorú gyermekek száma. Alacsony, néhány főre tehető egy-egy évben a védelembe vett gyermekek száma. Fogyatékossággal élő kiskorú gyermek nincs a településen. A hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok száma alacsony, folyamatosan csökken. A településen élő családok és gyermekek megfelelő lakáskörülmények közt élnek, egyetlen család van, ahol a hátrányos helyzet oka a komfort nélküli lakáskörülmény.

***b)* rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma:**

az utóbbi években folyamatos csökkenést mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	73
2013	58,5
2014	49,5
2015	43,5
2016	30
2017	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

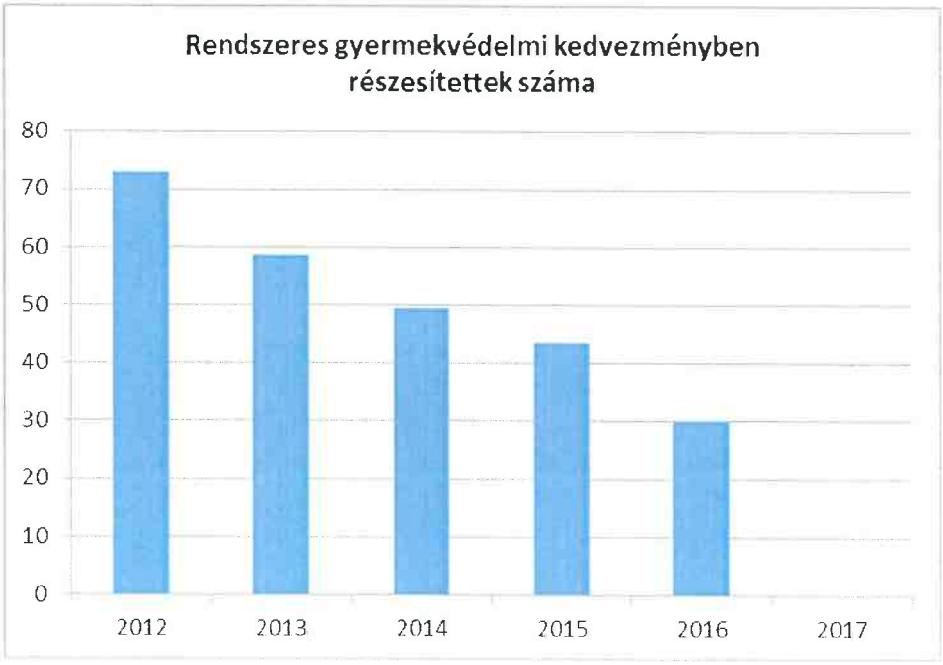

***c)* gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők**

Az önkormányzat a családok támogatásáról szóló rendelete alapján a Balatonszemesen állandó lakóhellyel rendelkező, életvitelszerűen a településen tartózkodó családot, a 0-3 éves gyermeke jogán – kérelemre - 8.000,-Ft/hó összegű bölcsődés korúak pénzbeli támogatásban részesíti. Nem jár a támogatás, ha a

gyermek bentlakásos vagy napközbeni ellátást biztosító intézményi ellátásban részesül. Az utóbbi években átlagosan 30 család részesült ebben a támogatásban.

Szintén a családtámogatási rendelet alapján az önkormányzat az általános iskolába, középfokú iskolába és felsőfokú iskolába járó gyermekek után a tanévkezdéskor gyermekenként 5-5.000,-Ft beiskolázási támogatást nyújt. Az utóbbi években átlagosan 160 tanuló részesült ebben a támogatásban.

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának keretében az Önkormányzat az igényléseket támogatva évente 3-5 fő középiskolai tanulmányokat folytató diák részére a programban való részvétele idejére (=5 iskolai tanév) 5.000,-Ft/hó ösztöndíjtámogatást nyújtott.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat keretében a Képviselő-testület minden érvényes pályázattal rendelkező pályázót támogatásban részesített. Az utóbbi években átlagosan 14-16 fő felsőfokú tanulmányokat folytató balatonszemesi fiatalnak pályázati fordulónként 10 hónap időtartamra havi 5.000,-Ft/hó/fő ösztöndíjtámogatást nyújtott.

***d)* kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya**

Az önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetési feladatokat a Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr Intézményfenntartó Társulás által fenntartott és működtetett Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsődében, továbbá a tankerületi központ által fenntartott Balatonszemesi Reich Károly Általános Iskola és AMI-ban a jogszabályi előírások szerint, az Önkormányzat Közkonyháján keresztül biztosítja.

Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, a három és több gyermeket nevelő családban élő gyermekek, valamint a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek. Az elmúlt évek átlagában az általános iskolai korosztályból: 36 gyermek, a gyermekek összlétszámának 14 %-a tartozott a kedvezményesen étkezők közé.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott gyermekek szülei/törvényes képviselői az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés lehetőségéről a jogszabálynak megfelelően tájékoztatva és az igénylésről nyilatkoztatva vannak, szinte minden jogosult gyermek részére igénylik is ezt a lehetőséget.

***e)* magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya**

Nincsenek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) **védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	68
2013	1	71
2014	1	80
2015	1	90
2016	1	89
2017		87

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

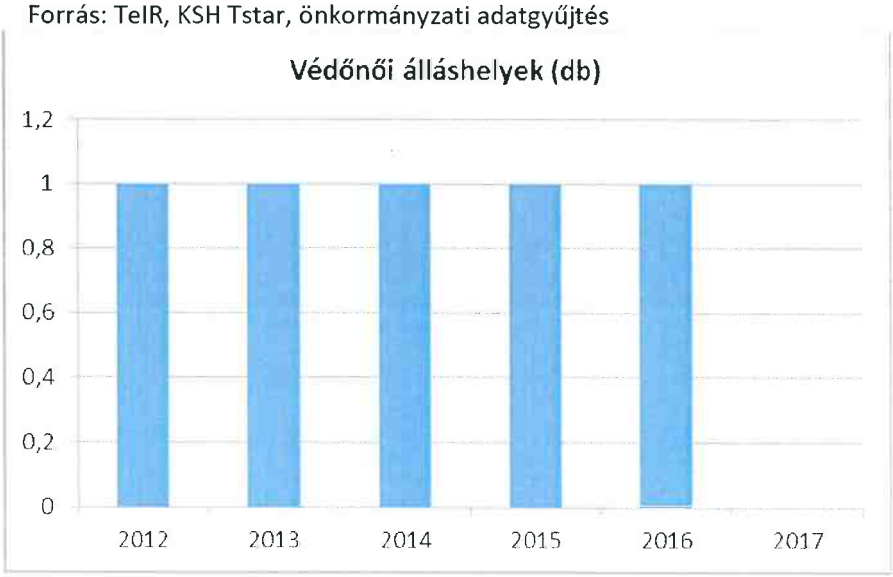

A védőnői körzet két településre terjed ki: Balatonszemes és Balatonőszöd. A védőnőre jutó gyermekek száma a körzetben az elmúlt években 215- és 230 fő között alakult. Ez 0-7-éves korosztály és az általános iskolai ellátotti létszámadat. Betöltetlen védőnői státusz nincs.

***b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

A gyermekorvosi körzetet négy településre terjed ki: Balatonszemes, Balatonőszöd, Balatonszárszó és Szólád. Betöltetlen házi gyermekorvosi praxis nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	na	118	na	1
2013	0	na	126	na	1
2014	0	na	136	na	1
2015	0	na	144	na	1
2016	0	na	149	na	1
2017	0	na	149	na	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

***c)* 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok**

A védőnői és a házi gyermekorvosi szolgáltató rendszer keretében az általános szabályozók (állami egészségügyi ellátás) keretében megoldott.

***d)* gyermekjóléti alapellátás**

Gyermekjóléti szolgáltatás

Balatonszemes Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatás gyermekvédelmi törvényben (Gyvt. 39.§ (2) pontjában) nevesített feladatait társulási szerződés alapján - a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás keretében működtetett - Balatonföldvári Kistérség Szociális- és Gyermekjóléti Szolgálata által biztosítja (székhelye: 8624 Balatonszárszó, Fő utca 48.) A szolgáltatás a székhely intézményben Balatonszárszón, illetve a településen heti két napon tartott fogadóórán vehető igénybe,de telefonon,

emailben a családsegítő minden munkanapon elérhető, és a szükségleteknek megfelelően végzi az eseti ellátás és gondozás , családlátogatás teendőit.

A település lakossága részére a siófoki járásszékhelyen működő család-és gyermekjóléti központ - Gyvt.40/A. § (2) pontjában nevesített - szolgáltatásai (pszichológiai és jogi tanácsadás, mediácó, kapcsolatügyelet) a Balatonföldvári Kistérség Szociális- és Gyermekjóléti Szolgálatán keresztül érhetők el.

Gyermekek napközbeni ellátása

Az önkormányzat a bölcsődei ellátást **mini bölcsőde formájában** biztosítja 2018. decembere óta. A férőhelyek száma: 7. A mini bölcsőde a megnyitása óta maximális kihasználtsággal működik.

A mini bölcsőde az óvoda mellett felépített különálló épületben, saját elkerített udvarral lett kialakítva. Az óvoda intézményével összevontan működik, önálló szakmai egységként.

Fenntartója: Balatonszemes–Balatonőszöd-Somogytúr Óvoda és Mini Bölcsőde Intézményfenntartó Társulása.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában és családok átmeneti otthonában történhet.

Az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozását – a felmerülő igény és szükségesség esetén – az ellátáshoz való hozzájutás segítésével, az ellátás közvetítésével, a Balatonföldvári Kistérség Szociális és-Gyermekjóléti Szolgálatával együttműködve valósítja meg.

Ezen ellátási forma igénybevételére ezidáig nem került sor.

***e)* gyermekvédelem**

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló helyi rendeletében foglaltak szerint, valamint a családok támogatásáról szóló rendeletében foglaltak szerint iskolakezdésre, étkezési térítési díjra, 0-3 éves korúak nevelésének segítésére is biztosít támogatást. A család– és gyermekjóléti szolgálat által évente megszervezett szakmai tanácskozás keretében a településen gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi feladatot ellátó szakemberek értékelik a település gyermekvédelem helyzetét. Az önkormányzat képviselő-testülete minden év május 31-ig tárgyalja és fogadja el az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatinak ellátásáról szóló beszámolót, ami megküldésre kerül a megyei kormányhivatal gyámhatóságának.

***f)* krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások**

Rendkívüli települési támogatás, családsegítés, jogi és pszichológiai tanácsadás, mediáció. Hajléktalanszálló Siófokon működik. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által.

***g)* egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés**

A helyi általános iskolában a gyermekek harmadrésze aktív sporttevékenységet végez. Az iskola keretein belül lehet választani atlétika, foci, floorball, kézilabda, szivacs-kézilabda sportágak közül. Tömegsport foglalkozások pedig mindezek mellett lehet ping-pongozni, kosarazni, edzőgépeket használni.

***h)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv**

Az önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetési feladatokat a Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr Intézményfenntartó Társulás által fenntartott és működtetett Balatonszemesi Nyitnikék Óvoda és Mini Bölcsődében, továbbá a tankerületi központ által fenntartott Balatonszemesi Reich Károly Általános Iskola és AMI-ban a jogszabályi előírások szerint, az Önkormányzat Közkonyháján keresztül biztosítja.

Kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, a három és több gyermeket nevelő családban élő gyermekek, valamint a tartósan beteg gyermekek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűként nyilvántartott gyermekek szülei/törvényes képviselői az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés lehetőségéről a jogszabálynak megfelelően tájékoztatva és az igénylésről nyilatkoztatva vannak, szinte minden jogosult gyermek részére igénylik is ezt a lehetőséget.

***i)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei**

Ellátottaktól, hatóságoktól, jelzőrendszer tagjaitól jelzés nem érkezett ennek sérüléséről. A gyermekjogi képviselő rendszeresen fogadóórát tart a család-és gyermekjóléti szolgálat központi irodájában Balatonszárszón. Az ellátottjogi képviselő elérhetősége az önkormányzat hírdető tábláján ki van függesztve.

***j)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül**

A család- és gyermekjóléti szolgáltatnál információnyújtás, tanácsadás, hivatalos ügyek intézésében történő segítő közreműködés, családgondozás vehető igénybe. Balatonszárszói központi irodájukban elérhető a jogi és pszichológusi tanácsadás, család és párterápia, mediáció. Az önkormányzati hatóság pénzbeli és természetbeni támogatás nyújtásával, és előzőekben már felsorolt támogatási formák, ellátások, kedvezmények biztosításával tud enyhíteni a hátrányos helyzetűek nehézségein.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	72	79	151	53	35,1%
2012/2013	82	90	172	65	37,8%
2013/2014	84	84	168	77	45,8%
2014/2015	103	80	183	94	51,4%
2015/2016	102	88	190	100	52,6%
2016/2017	109	95	204	108	52,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

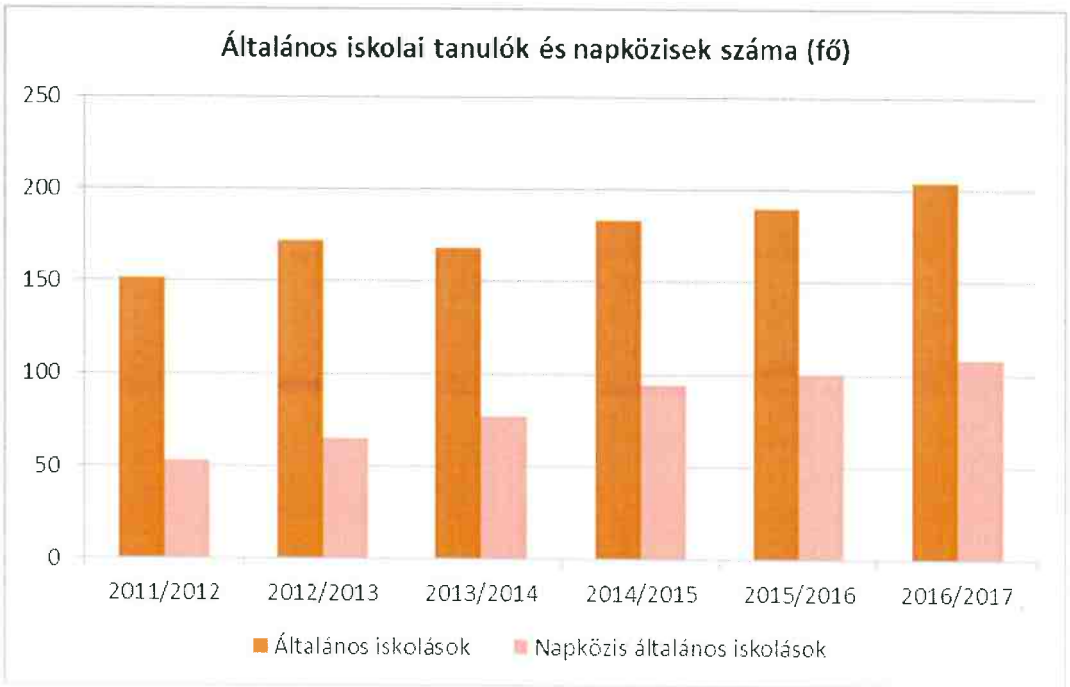

***a)* a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása**

Az ellátórendszer intézményei -óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat és a pedagógiai szakszolgálat - révén megoldott.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	1	8	1
2012/2013	1	8	1
2013/2014	1	8	1
2014/2015	1	9	1
2015/2016	1	9	1
2016/2017	1	9	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

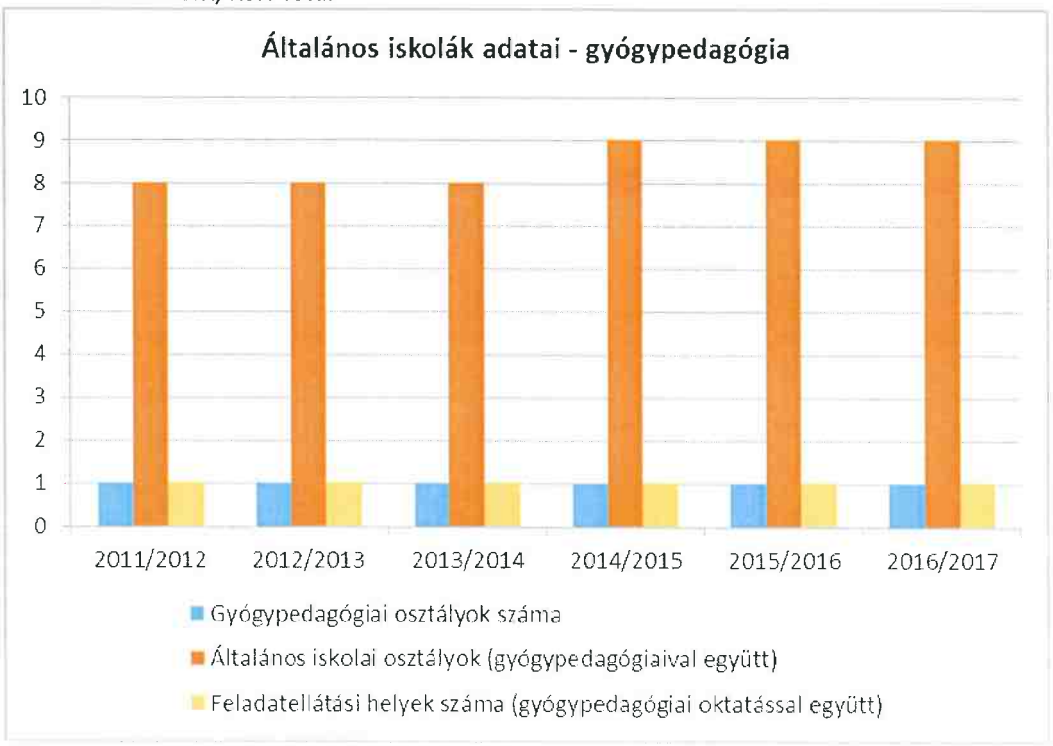

***b)* a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)**

Pszichológus a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, valamint a pedagógiai szakszolgálat balatonszemesi telephelyén biztosított. A gyógypedagógiai ellátás az óvodában, iskolában helyben, továbbá a pedagógiai szakszolgálat balatonszemesi telephelyén biztosítva van.

***c)* hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs**

A szolgáltatás résztvevőitől ilyen irányú jelzés nem érkezett.

***d)* az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

Egy óvoda és egy általános iskola működik a körzetközponti településen Balatonszemesen.

***e)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

A helyi gyermekvédelmi rendszernek minden gyermek részese, a gyermekek ellátásában résztvevő valamennyi intézmény és dolgozó feladata és kötelessége az észlelő-jelző rendszerben való aktív részvétel. A különböző ágazatok egymással együttműködnek, kölcsönösen segítik egymás gyermekvédelmi munkáját. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekeknek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A szociális étkeztetési és gyermekétkeztetési feladatellátást biztosító Közkonyha szükségmegoldásként lett kialakítva az egykori "kastélyiskola " pincéjében. Új, korszerű konyha létesítésére lenne szükség. Igény jelentkezik az adagszámok bővítésére is.	Új, minden tekintetben korszerű, az igényeket teljes mértékben kielégítő konyha és étterem létesítése, kapacitás bővítése. Működési kiadások csökkentése.
A nyári szünidőben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott.	Nyári napközi, nyári táborok, felügyelt szünidei programok szervezése. Pályázati források felkutatása. Szünidei programlehetőségek felkutatás, szervezése, azokról a célcsoport informálása.
A meglevő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló.	A jelenlegi eszközállomány műszaki állapotának felmérése, a gyermekek biztonsága érdekében a karbantartásuk megvalósítása. A mai szabványoknak megfelelő, korszerű játék és mozgáselemek beszerzése. Egy új, élménypark szerű játszótér kialakítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) **foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében**

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	635	624	na	na	44	33
2013	618	601	na	na	35	32
2014	617	588	na	na	31	26
2015	614	581	na	na	27	23
2016	597	568	na	na	26	20
2017	na	na	na	na	24	27

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja előjogszabály.
A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak
1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

***b)* nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**

Nincsenek erre vonatkozón adatok.

***c)* alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei**

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsonyabb végzettségű nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyeiket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettségű nők vállalnak sok gyermeket. Ugyanakkor településünkön az elhelyezkedési nehézséget nem elsősorban az iskola végzettség alacsony szintje, sokkal inkább a munkahelyek szezonális foglalkoztatottsága jellemzi.

***d)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)**

A foglalkoztatás területén jelentkező, a nőket érő hátrányos megkülönböztetésről az önkormányzathoz jelzés nem érkezett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E miatt a munkáltatók a nők esetében a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, ezért a munkahelyi felvételnél és előmenetelnél is a férfiakat részesítik előnyben.

A távmunka és részmunkaidős foglalkoztatási formák községünkben még nem működnek, a rugalmas munkaidő, a családbarát munkahelyi megoldások rendszerének kidolgozása még várat magára.

Sem Balatonszemesen sem a környező településeken családi napközi nem működik, de az óvoda minden gyermeket fogadni tud, férőhelyhiány nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	45	45
2013	1	34	34
2014	1	36	36
2015	1	46	46
2016	1	50	50
2017	0	53	53

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A születések számában emelkedő tendencia figyelhető meg. A védőnői feladatellátásban hiányosság nem mutatkozik.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.
Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás útján a tanácsadás, információnyújtás, segítségnyújtás, szükség szerint az ügyintézésben való közreműködés biztosítva van. Munkaidőn túli krízishelyzetekben azonnali segítségnyújtási lehetőség érhető el a család- és gyermekjóléti központ telefonos készenléti szolgálata által.
Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a település 60 km-es körzetén belül az alábbi helyeken működnek:

- Árvácska Anya és Csecsemőotthon Nágocs,
- Borostyánvirág Alapítvány, Kaposvár,
- Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete Családok Átmeneti Otthona, Nagyatád

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületében az 5 képviselő közül 1 a nő, valamint az alpolgármester is nő. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. A helyi intézmények (nevelési, szociális, kulturális) vezetői is nők, tehát meg van a lehetősége annak, hogy képviseljék és érvényesítsék a nők érdekeit a munkájuk során.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Speciálisan helyi szintű, a nőket érintő társadalmi problémát a helyzetelemzés során nem tártunk fel.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A munkaerőpiacra való visszatérés a kisgyermekes nők számára nehéz, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős vagy egyedi munkarend szerinti foglalkoztatási feltételek kidolgozása a közintézményekben.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai változások vizsgálatakor jól követhető, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik. Hazánkban a születéskor várható élettartam - a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint - 2010-ben a férfiak esetében 70,50 év volt, nőknél 78,11 év. Az idősebb népesség aránya növekszik. A népesség-előreszámítások szerint 2050-re 29,6 százalék, 2060-ra 31,9 százalék lesz az idősebb korosztály aránya.

A 65 évesnél idősebb népesség 83 %-ának már unokája is van, akiknek a felügyeletében viszonylag nagy arányuk részt vesz. A generációk közötti szálak azonban az utóbbi évtizedekben meggyengültek. Kutatások bizonyítják, hogy az anyagi lehetőségek hiánya, illetve a házasságok, családok felbomlása játszik döntő

szerepet abban, ha a fiatalabb generációk még együtt élnek az idősebbekkel, vagy a fiatalok visszaköltöznek szüleikhez.

Forrás: Az idősellátás helyzete Magyarországon (kutatási jelentés) ,2013

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	222	334	556
2013	209	325	534
2014	199	320	519
2015	186	313	499
2016	184	311	495
2017	na	na	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

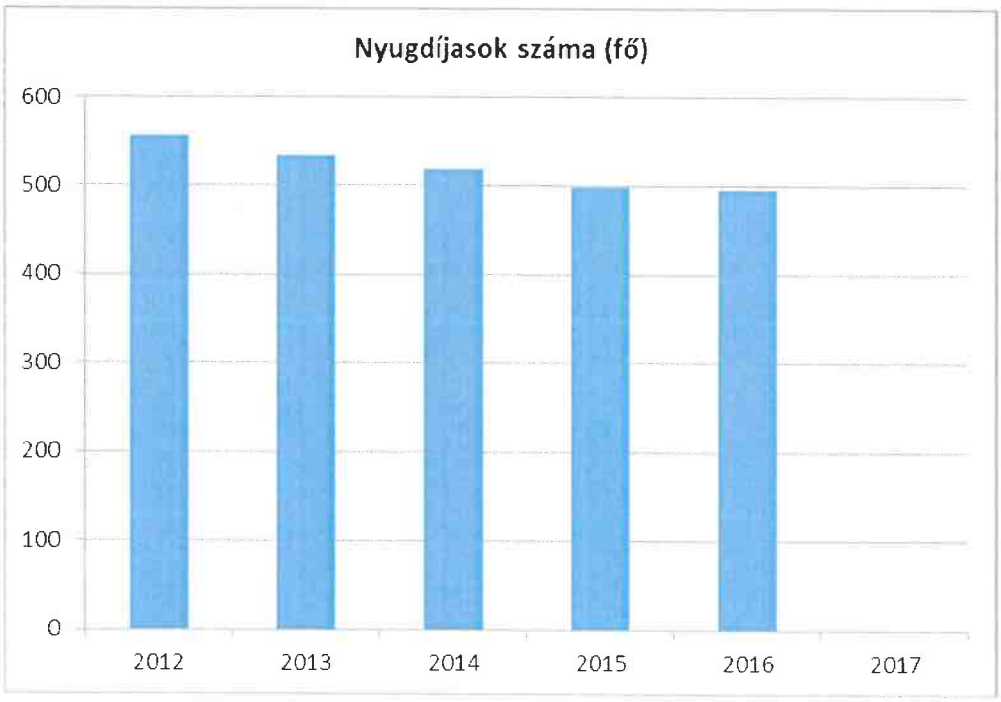

Településünkön a nyugdíjasok a lakosság 30 %-át kitevő korosztály.

A fenti táblázatot elemezve az látható, hogy Balatonszemesen több nő részesül nyugdíjban illetve nyugdíjszerű ellátásban , mint férfi, de ez abból is adódik, hogy településünkön több a nő, továbbá a nők várható élettartama is magasabb.

Az összes nyugdíjas száma a községben csökkenő tendenciát mutat, de ennek oka valószínűleg a nyugdíjkorhatár folyamatos emelése. Jövedelmi helyzetükről információval nem rendelkezünk.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) **idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága**

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	77	13	17%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	66	12	18%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	57	8	14%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	50	9	18%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	46	8	18%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	50	11	23%	na	na	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A községünkben élő nyugdíjasok foglalkoztatottságáról nincsenek adataink. Amennyiben a fizikai-egészségi állapotuk lehetővé teszi valószínűleg a nyári idegenforgalmi idénymunka lehetőségével tudnak élni.

b) **tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)**

Nincs adat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	428		0,00%
2013	448		0,00%
2014	456		0,00%
2015	462		0,00%
2016	472		0,00%
2017	na		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

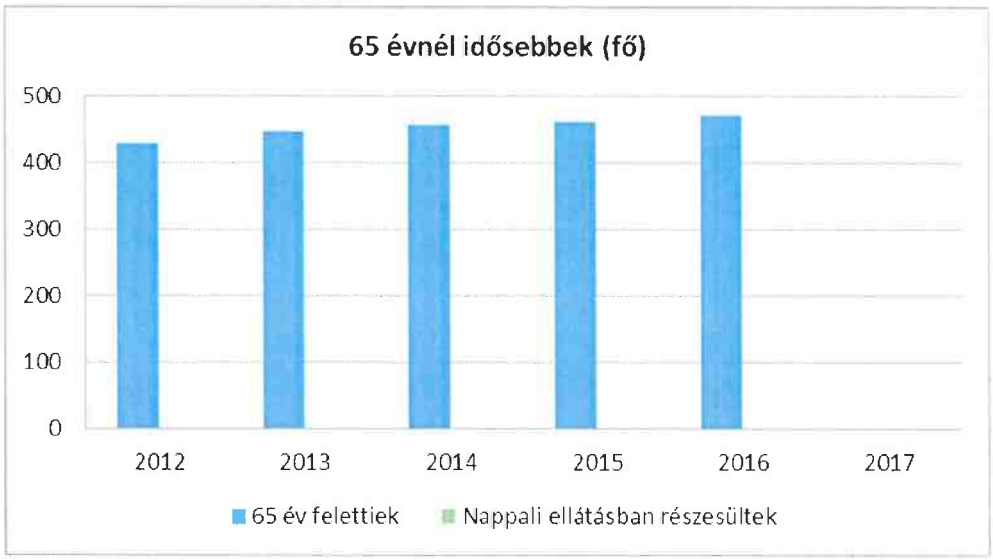

A településen idősek nappali ellátó intézménye nem működik, a település lélekszáma alapján a szolgáltatás biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat.

***c)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

A nyugdíj előtt állók foglakoztatása során országos szinten is érzékelhető a hátrányos megkülönböztetés, melyet foglalkoztatási programokkal lehetne enyhíteni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

***a)* az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése**

A település lakói számára az esélyegyenlőségi szempontból fontos közszolgáltatások helyben is elérhetőek. Az idős rászorulók házi segítségnyújtásban, szociális étkeztetésben és jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülnek. A szociális segítés és személyi gondozás keretében többek közt az élelmiszer és gyógyszerbeszerzés, orvoshoz, közösségi alkalmakra szállítás is megoldott.

Helyben van a háziorvosi ellátás, laborvizsgálatokhoz vérvétel, fogorvos, gyógyszertár.

A helyi védőnő a méhnyakszűrés megvalósításhoz szükséges képzettséggel rendelkezik, így helyben, a településen is lehetőség van ezen népegészségügyi szűrés igénybevételére. Éves rendszerességgel, előzetes regisztráció alapján busszal szállítják az arra jelentkezőket Kaposvárra, mammográfiai vizsgálatra, valamint szerveznek csontritkulás vizsgálatot, szintén Kaposvárra történő ingyenes utaztatással.

A 45 év feletti férfi lakosság részére 2 évente helyben a településen ingyenes prosztata rákszűrésre van lehetőség. A művelődési ház évente 1-1 alkalommal szemészeti vizsgálatnak, hallásszűrésnek biztosít helyet.

A településen idősek nappali ellátó intézménye nem működik, a település lélekszáma alapján a szolgáltatás biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat. Az elmúlt években a kistérségben működő Egészségfejlesztési Iroda prevenciós és ismeretterjesztési, egészségnevelési céllal szakorvosok, pszichológus bevonásával többféle betegség megelőzését, kezelését bemutató előadássorozatot szervezett, egészségnapot tartott. Elsősegély nyújtási ismeretek oktatott. Ingyenes hallás-, orr-fül- gégészeti-, látás-, melanóma szűrésre volt lehetőség. A tapasztalatok szerint a lakosság alacsony számban élt ezen programok nyújtotta lehetőségekkel.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	**Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)** (TS 5701)
2012	na
2013	na
2014	na
2015	na
2016	na
2017	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadékában részesülőkről nem áll rendelkezésre adat.

***b)* kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	5 133,00	2	1
2013	1	6 021,00	2	1
2014	1	5 950,00	2	1
2015	1	5 950,00	2	1
2016	1	6 023,00	2	2
2017	1	6000	2	1

Forrás: TEIR

Az önkormányzat minden év októberében a szépkorúak részére szervezett műsoros programmal, táncos mulatsággal, vacsorával egybekötött ünnepléssel tiszteli meg a település idős lakosságát.

A nyugdíjas egyesület rendszeresen szervezi találkozásait, programjait a művelődési házban. A tagok részt vesznek a KI-MIT-TUD-on, helyi rendezvényeken, főzőversenyeken, közös kirándulásokat szerveznek. Házi

készítésű süteményekkel vendégelik meg az óvodásokat, akik cserébe sok szép verssel, körjátékkal örvendeztetik meg őket.

A Latinovits Zoltán Művelődési Ház egész évben várja változatos kulturális és szórakoztató programokkal az érdeklődőket. A könyvtári információs és közösségi hely a hét 5 napján nyitva áll az olvasni vágyók számára, továbbá 2 számítógépes munkaállomással és FREE WIFI szolgáltatással biztosítja a digitális hozzáférés lehetőségeit. 2012. decemberétől a könyvtár a Takács Gyula Megyei és Városi Könyvtári Szolgáltató Rendszeréhez tartozik, mintegy 6000 kötetes állománnyal rendelkezik.

A településen található Latinovits Zoltán Múzeum, Reich Károly Emlékkiállítás és Postamúzeum inkább a településre látogató vendégeknek nyújt programlehetőséget, a helyiek már jól ismerik a kiállítási anyagot.

A hívő embereknek katolikus, református és baptista gyülekezetben van lehetősége az igény szerinti vallásgyakorlásra.

***c)* idősek informatikai jártassága**

Az idősek informatikai jártasága a településen kevéssé jellemző. Az internet hozzáférés a könyvtár nyitva tartása alatt megoldott.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

60 éven felüliek részére szervezett műsoros programmal, táncos mulatsággal, vacsorával egybekötött nyugdíjas délután szervezése minden év októberében. A Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjain, kirándulásain való részvétel egész évben folyamatosan működik. Havi rendszerességgel a kézimunka kör közös alkotó napja a művelődési házban. A nyugdíjasok részére szervezett KI-MIT-TUD körzeti fordulója minden év tavaszán településünkön kerül megrendezésre. A szépkort elérő személyeket a születésnapjukon otthonukban személyesen köszönti fel településünk polgármestere és a szociális gondozók.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Idősek elmagányosodása, élettér beszűkülése	A meglévő struktúrák (kulturális programok, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjai) keretei közt a közösségi aktivitás ösztönzése
Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében	Időskorúakra szabott informatikai képzések szervezése Célcsoport megnyerése a részvétel és a tanfolyam hasznosságáról Tanfolyamhoz helyiség és eszközpark biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember volt Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 százalék, értelmi fogyatékos, 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport.

Ismeretink szerint Balatonszemesen a helyzetértékelés időpontjában 10 fogyatékos személy él. Köztük van mozgáskorlátozott, vak, hallássérült, értelmi fogyatékos. Mindegyikük családban él.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	na	na	0
2013	na	na	0
2014	na	na	0
2015	na	na	0
2016	na	na	0
2017	na	na	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

***a)* fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)**

Balatonszemes Községi Önkormányzatnál nincs hátrányos megkülönböztetés a fogyatékossággal élőkkel szemben. A helyzetértékelés időpontjában a ismeretink szerint a településen fogyatékkal élőket védett foglalkoztatással, vagy közfoglalkoztatásban nem alkalmaznak.

***b)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

***c)* önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok**

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	1		
2013	1		
2014	1		
2015	1		
2016	1		
2017	1		

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A fogyatékossággal élők részére a helyi ellátórendszer létrehozása, a lakosok számánál fogva, az önkormányzatnak nem kötelező feladata. A többcélú kistérségi társulás a Máltai Szeretetszolgálattal kötött megállapodás keretében nappali ellátást és támogató szolgáltatást biztosít a fogyatékossággal élők részére Siófok-Kilitiben, ahová a szolgálat kisbusza szállítja településünkről a szolgáltatás igénybe vevőjét.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek az egészségi állapotukból adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez az állami ellátórendszer által különféle pénzbeli ellátásban és kedvezményben részesülhetnek:
- fogyatékossági támogatás,
- magasabb összegű családi pótlék,
- vakok személyi járadéka,
- rokkantsági járadék,
- közgyógyellátás,
- közlekedési kedvezmény,
- parkolási igazolvány,
- személyi jövedelemadó kedvezmény,
- gépjármű adó fizetési kedvezmény,
- utazási költségtérítés.

A településünkön élő fogyatékossággal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásairól nem rendelkezünk információval.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

***a)* települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége** nem teljeskörű. Az akadálymentesítést elsősorban az intézmények felújításával együttesen valósítja meg az önkormányzat.

***b)* közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége**

Nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.
A település honlapjának akadálymentesítettsége nem megoldott.

***c)* munkahelyek akadálymentesítettsége**

A középületek akadálymentesítettsége részben megoldott, az egyéb munkahelyek esetében nem áll rendelkezésünkre információ.

***d)* közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége**
Az önkormányzat a tulajdonában levő terek, parkok, járdák, játszóterek felújítása, fejlesztése során, fokozatosan igyekszik gondoskodni az akadálymentes hozzáférés biztosításáról.

***e)* fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)**
Speciálisan a fogyatékkal élő személyeket célzó helyi szolgáltatások nem jellemzik a települést.

***f)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**
Balatonszemes Községi Önkormányzat támogatások, juttatások esetén él a pozitív diszkrimináció adta lehetőségekkel. Továbbá az igazgatási, közművelődési, szociális szolgáltatásokat közvetlenül ellátó személyek fokozottan körültekintő eljárásában nyilvánulhat meg a pozitív diszkrimináció.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A közintézmények akadálymentesítettsége nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás. Hosszú távon erre kiemelt figyelmet kell fordítani.	Szükséges a közintézmények teljes körű akadálymentesítése, mellyel megteremthető a közszolgáltatásokhoz, kultúrához való egyenrangú hozzáférés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

***a)* a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)**

A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervetek programjain. Az önkormányzat támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Az alábbi szervezetek működnek a településen:

- Gondviselés Alapítvány
- Dél-Balaton FC
- Községi Sportegyesület
- Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület
- Tehetséges, Hátrányos Helyzetű Tanulók Segélye Alapítvány
- Egészséges Szemesi Óvodásokért Alapítvány
- Vöröskereszt helyi szervezete
- Balatonszemes-Balatonőszöd Bűnmegelőzési Egyesület
- Balaton Futó és Szabadidő Egyesület

Az 1992-nem létrehozott **Gondviselés Alapítvány** célja a Balatonszemesi Baptista Gyülekezet keresztyén missziós programjának támogatása. Hangsúlyozottan a szociálisan nehéz helyzetben levők segítése, hasonló célkitűzésekért dolgozó személyek, szervezetek támogatása és a kulturális tevékenység. Érzékenyek, empatikusak a környezetükben tapasztalható problémákra. Akár anyagi segítséggel, akár kétkezi munkával készek segíteni a bajbajutottakon.

A Tehetséges, Hátrányos Helyzetű Tanulók Segélye Alapítvány 1992-ben alapított szervezet. Azon hátrányos helyzetű tanulóknak nyújt pénzbeli támogatást, akik legalább "jó" tanulmányi eredményt tudnak felmutatni és emberi értékeik is példamutatóak. A rendszeres támogatás összege mindig attól függ, mennyi a törzstőke hozadéka, és hány tanuló részére kell azt szétosztani. A támogatott személyek kiválasztásáról az alapítvány kuratóriuma dönt.

Az **Egészséges Szemesi Óvodásokért Alapítványt** 1999-ben alapították. Célja: fejleszti az óvoda nevelési programjában megfogalmazottaknak megfelelően a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges eszközrendszert. Támogatja az óvodai testedzés és testnevelés kiemelt feladatait, az udvari és tornatermi sportszerek beszerzését. Elősegíti az óvodai nyelvtanulás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítását.

A **Balaton Futó és Szabadidő Egyesület** 2016-ban alakult. Célja a szabadidős sport, azon belül is a futás népszerűsítése, kirándulások, futások, versenyek szervezése.

***b)* önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

A társadalmi szervezetek tevékeny részesei az önkormányzati programsorozat megvalósításának, a nemzeti ünnepekről való megemlékezésnek. Az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a civil szervezetek helyiséghasználatát a Latinovits Zoltán Művelődési Házban.

***c)* önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

Balatonszemes Község Önkormányzata közhatalmi és közigazgatási feladatait a Balatonszemesi Közös Önkormányzati Hivatal révén Balatonőszöd Község Önkormányzatával közös hivatali megállapodás keretében látja el. Az említett település mellett a Balatonföldvári Többcélú Kistérségi Társulás tagjaként, intézményfenntartás és szolgáltatásszervezés területen közvetlen kapcsolata van Balatonszárszó, Balatonföldvár, Bálványos, Kereki, Pusztaszemes, Szólád, Teleki, Kötcse, Kőröshegy, Szántód és Nagycsepely településekkel. Balatonszemes-Balatonőszöd-Somogytúr Intézményfenntartó Társulás tagjaként szorosabb munkakapcsolat fűzi Balatonőszöd és Somogytúr Önkormányzatához. A Siófoki Járás tagjaként, szervesen kapcsolódik, mint középszintű központhoz, Siófok városhoz – középiskolák, munkaügyi központ, földhivatal, városi bíróság. Rendőrőrs Balatonföldváron, rendőrkapitányság Siófokon működik.

***d)* a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

***e)* civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

***f)* for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.**

A településen működő piacorientált szereplők közvetlenül nem vesznek részt az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés elkészítésben részt vettek az Önkormányzat és az Önkormányzati Közös Hivatal dolgozói, az oktatási és közművelődési intézmények szakemberei, az IT-en részletezettek szerint.

A HEP a település honlapján www.balatonszemes.hu oldalon kerül közzétételre. Ahol a változások követése is biztosított lesz.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzbeli nehézsége, szezonális munkalehetőség	A kiépített helyi szociális ellátórendszer megőrzése
	Az igényekhez képest alacsony a szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások száma	Önkormányzati bérlakás állomány bővítése
Gyermekek	A nyári szünidőben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott	Nyári gyermekfelügyelet
	A meglevő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló	Játszóterek felújítása, fejlesztése
Idősek	A szociális étkeztetési és gyermekétkeztetési feladatellátást biztosító Közkonyha szükségmegoldásként lett kialakítva az egykori "kastélyiskola " pincéjében. Igény jelentkezik az adagszámok bővítésére.	Új, korszerű közkonyha és étterem létesítése
	Az idősek elmagányosodása, életterük beszűkülése.	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése
	Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében	Digitális szakadék csökkentése
Nők	A kisgyermekes nők számára nehezebb munkaerőpiacra való visszatérés, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát munkahelyek
Fogyatékkal élők	A közintézmények akadálymentesítettsége nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás	Akadálymentesítés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	A kiépített helyi szociális ellátórendszer megőrzése	önkormányzat, szociális ügyintéző családsegítő, segélyszervezetek, civil szervezetek, magánszemélyek **Felelős:** szociális ügyintéző, polgármester
	Önkormányzati bérlakás állomány bővítése	önkormányzat, polgármester, Szemesért KHT, pályázatíró **Felelős:** polgármester
Gyermekek	Nyári gyermekfelügyelet	Önkormányzat, családsegítő, iskolai szociális munkás, pedagógusok, gyermekvédelmi felelős , művelődési ház dolgozói, civil szervezetek, szülők, önkéntesek **Felelősök:** családsegítő, iskolai szociális munkás
	Játszóterek felújítása, fejlesztése	Szemesért KHT vezető, műszaki ügyintéző, önkormányzat, polgármester, pályázatíró, civil szervezetek **Felelős:** polgármester
Idősek	Új, korszerű közkonyha és étterem létesítése	polgármester, Szemesért KHT, pályázatíró, kivitelezők **Felelős:** polgármester
	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése	programszervező, művelődési ház, szociális gondozók, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület, önkormányzat, családsegítő, civil szervezetek, magánszemélyek **Felelős:** művelődési ház intézményvezetője, Derűs Ősz nyugdíjas Egyesület
	Digitális szakadék csökkentése	művelődési ház dolgozói, pályázatíró, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület, település lakossága, önkéntesek **Felelős:** művelődési ház intézményvezetője
Nők	Családbarát munkahelyek	jegyző, polgármester, munkaügyes ügyintéző **Felelős:** jegyző, polgármester
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés	beruházásokkal foglalkozó ügyintéző, pályázatíró, rendszergazda, polgármester, Szemesért KHT **Felelős:** polgármester

Jövőképünk

Fontos számunkra a mélyszegénységben élők munkavállalásának elősegítése, a szociális ellátórendszer révén létbiztonságának előmozdítása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek által igénybe vett ellátórendszer fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősek a faluközösség aktív tagjai legyenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztathatóság javítását célzó programokról nyújtott folyamatos ismeretterjesztést.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők akadálymentesen igénybe vehessék a közintézmények szolgáltatásait.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A kiépített helyi szociális ellátórendszer megőrzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Anyagi nehézségek, alacsony jövedelemből élő személyek, téli tüzelő beszerzésének pénzbeli nehézsége, szezonális munkalehetőség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az éves költségvetés tervezésekor a szociális ellátórendszer fenntartáshoz szükséges források beépítése. Szociális tűzifa pályázat benyújtása, önrészének biztosítása.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, szociális ügyintéző **Felelős:** szociális ügyintéző, polgármester
Partnerek	családsegítő, segélyszervezetek, civil szervezetek, magánszemélyek
Határidő(k) pontokba szedve	2021.02.28 2023.02.28. 2025.02.28.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökkennek az anyagi nehézségekkel küzdők terhei.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az önkormányzat költségvetésében csökken a szociális támogatásra fordítható keretösszeg, nem érkeznek adományok, felajánlás
Szükséges erőforrások	pénzügyi: önkormányzati költségvetés, pályázati forrás, adományok

Intézkedés címe:	Önkormányzati bérlakás állomány bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az igényekhez képest alacsony a szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az önkormányzati bérlakás állomány bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: A cél érdekében az önkormányzat tulajdonában levő épületek bérlakássá átalakítása, felújítása. K: Pályázati lehetőség felkutatása az önkormányzati lakásállomány bővítése céljából. H: A bérlakás állomány emelkedésével a lakhatási problémák megoldása.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester **Felelős:** polgármester
Partnerek	Szemesért KHT, pályázatíró
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2020.09.30 K: 2022.05.30 H: 2025.05.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Bérlakások számának emelkedése Bérbe adott lakások számának emelkedése Dokumentáltság: Bérleti szerződések.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi és technikai erőforrás

Intézkedés címe:	Nyári gyermekfelügyelet
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünidőben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Nyári napközi, nyári táborok, felügyelt szünidei programok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: igényfelmérés K: pályázati források felkutatása H: szünidei programlehetőségek felkutatás, szervezése, azokról a célcsoport informálása
Résztvevők és felelős	családsegítő, iskolai szociális munkás, pedagógusok, gyermekvédelmi felelős, művelődési ház dolgozói **Felelősök:** családsegítő, iskolai szociális munkás
Partnerek	oktatási intézmények, önkormányzat, szülők, civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	2021.05.30 2023.05.30. 2025.05.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Általános iskolás korú gyermekek felügyelt, hasznos időtöltése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	együttműködés hiánya
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Játszóterek felújítása , fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A meglevő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: a jelenlegi eszközállomány műszaki állapotának felmérése, a gyermekek biztonsága érdekében a karbantartásuk megvalósítása K: A régi játszótéri eszközök lecserélése, és a mai szabványoknak megfelelő, korszerű játék és mozgáselemek beszerzése. H: Egy új, korszerű, élménypark szerű játszótér kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	műszaki állapot felmérése, szükséges karbantartási munkák elvégzése játszótérfejlesztési pályázatok feltárása pályázat benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése mai szabványoknak megfelelő eszközök beszerzése
Résztvevők és felelős	Szemesért KHT vezető, műszaki ügyintéző, önkormányzat, polgármester **Felelős**: polgármester
Partnerek	pályázatíró, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2021. május 30. K: 2022. május 30. H: 2025. május 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészült beruházás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány, pályázati kiírás hiánya
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humánerőforrás

Intézkedés címe:	Új, korszerű közkonyha és étterem létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szociális étkeztetési és gyermekétkeztetési feladatellátást biztosító Közkonyha szükségmegoldásként lett kialakítva az egykori "kastélyiskola " pincéjében. Igény jelentkezik az adagszámok bővítésére.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: Új, minden tekintetben korszerű, az igényeket kielégítő konyha és étterem létesítése, kapacitás bővítése K: Működési kiadások csökkentése H: nyereséges, külső, étkeztetést is megvalósító, rendezvények tartását is lehetővé tevő konyha és étterem létesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőség feltárása Forrás biztosítása Kivitelezés, átadás
Résztvevők és felelős	polgármester, Szemesért KHT **Felelős:** polgármester
Partnerek	pályázatíró, kivitelezők
Határidő(k) pontokba szedve	2025. május 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészült beruházás, ellátottak számának növelhetése, korszerű konyhatechnikai berendezések használata
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány, pályázati kiírás hiánya
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humánerőforrás

Intézkedés címe:	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek elmagányosodása, életterük beszűkülése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az idősebb korosztály nagyobb arányú bevonása a közösségi programokon való részvételre A meglévő struktúrák (kulturális programok, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjai) keretei közt a közösségi aktivitás ösztönzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A programlehetőségek széleskörű meghirdetése: Hírmondó, szórólap, plakát, szociális gondozók szóbeli információnyújtása által. A megvalósult programokról cikk megjelentetése a Hírmondóban, a távol maradottak érdeklődésének felkeltése. Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjairól élménybeszámolók megjelentetése a Hírmondóban. A program helyszínére a szállítás megszervezése, abba önkéntesek bevonása. Sikeres rendezvények ismételt megszervezése
Résztvevők és felelős	programszervező, művelődési ház, szociális gondozók, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület, önkormányzat **Felelős:** művelődési ház intézményvezetője, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület
Partnerek	családsegítő, civil szervezetek, magánszemélyek
Határidő(k) pontokba szedve	2020. 12.31. 2022.12.31. 2024.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idősek nagyobb létszámú részvétele a programokon, korábbi társas kapcsolataik újraéledése, a közösségi -társas élet pozitív hatásainak érvényesülése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés hiánya, időpont rossz megválasztása
Szükséges erőforrások	pénzügyi, humán

Intézkedés címe:	Digitális szakadék csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság főleg a közép és idősebb korosztály körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Felhasználói szintű informatikai jártasság kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Idősebb korosztályra szabott informatikai tanfolyamok szervezése Célcsoport megnyerése a részvétel és a tanfolyam hasznosságáról Tanfolyamhoz helyiség és eszközpark biztosítása.
Résztvevők és felelős	művelődési ház dolgozói, pályázatíró, önkéntesek **Felelős:** művelődési ház intézményvezetője
Partnerek	Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület, település lakossága, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2022. márc. 30. K: 2024. márc. 30. H: 2025. márc. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Résztvevők száma, felhasználói szintű tudásanyag elsajátítása, megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem indul tanfolyam, pénzügyi forrás hiánya, érdektelenség
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi és technikai erőforrás

Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kisgyermekes nők számára nehezebb munkaerőpiacra való visszatérés, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Családbarát foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős vagy egyedi munkarend szerinti foglalkoztatási feltételek kidolgozása a közintézményekben.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: A részmunkaidőben illetve egyedi munkarendben ellátható munkakörök listájának összeállítása K: Munkaerő felvételnél közös megállapodás szerinti pozitív diszkrimináció alkalmazása H: A részmunkaidős foglalkoztatás szükségletek szerinti fenntartása.
Résztvevők és felelős	jegyző, polgármester, munkaügyes ügyintéző **Felelős:** jegyző, polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2022.05.31. K: 2024.05.31 H: 2025.05.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nő a részmunkaidős dolgozók aránya.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi erőforrás.

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közintézmények akadálymentesítettsége nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A közintézmények teljes körű akadálymentesítése, mellyel megteremthető a közszolgáltatásokhoz, kultúrához való egyenrangú hozzáférés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: A közintézmények akadálymentesítettségének tényszerű számbavétele (az új beruházások már a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartalmazzák az akadálymentesítést) K: Fizikai akadálymentesítés teljes körű megvalósítása H:Önkormányzati honlap gyengén látók részére történő akadálymentesítése. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.
Résztvevők és felelős	beruházásokkal foglalkozó ügyintéző, pályázatíró, rendszergazda, polgármester **Felelős:** polgármester
Partnerek	Szemesért KHT
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2022. márc.30. K: 2024. márc. 30 H: 2025. márc. 30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közintézmények megvalósuló akadálymentesítettsége
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány
Szükséges erőforrások	pénzügyi

2. Összegző táblázat - A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A kiépített helyi szociális ellátórendszer megőrzése	Anyagi nehézségek. Alacsony jövedelemből élő személyek. Téli tüzelő beszerzésének pénzbeli nehézsége. Szezonális munkalehetőség.	Az anyagi gondok enyhítése, a krízishelyzetben levők támogatása. A meglévő támogatási formák megőrzése. Adományok gyűjtése és szétosztása. Eredményes szociális tűzifa pályázat.	A célkitűzés összhangban van a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önkormányzati rendelettel	Az éves költségvetés tervezésekor a szociális ellátórendszer fenntartáshoz szükséges források beépítése. Szociális tűzifa pályázat benyújtása, önrészének biztosítása.	polgármester, szociális ügyintéző	2021.02.28.	Csökkennek az anyagi nehézségekkel küzdők terhei.	önkormányzati költségvetés, pályázati forrás, adományok	5 év
2	Önkormányzati bérlakás állomány bővítése	Az igényekhez képest alacsony a szociális alapon bérbe adható önkormányzati lakások száma	Az önkormányzati bérlakás állomány bővítése	költségvetés, gazdasági program	A cél érdekében az önkormányzat tulajdonában levő épületek bérlakássá átalakítása, felújítása.Pályázati lehetőség felkutatása.A bérlakás állomány emelkedésével a lakhatási problémák megoldása.	polgármester	2025.05.30.	Bérlakások számának emelkedése, lakhatási problémák megoldása.	humán erőforrás, anyagi erőforrás, technikai erőforrás	Az erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Nyári gyermekfelügyelet	A nyári szünidőben a kisiskolások napközbeni gyermekfelügyelete csak időszakosan megoldott.	Nyári napközi, nyári táborok, felügyelt szünidei programok szervezése		igényfelmérés pályázati források felkutatása szünidei programlehetőségek felkutatás, szervezése, azokról a célcsoport informálása	családsegítő, iskolai szociális munkás	2025.05.30.	Általános iskolás korú gyermekek felügyelt, hasznos időtöltése.	humán, pénzügyi	Fenntartható
2	Játszóterek felújítása, fejlesztése	A meglevő játszóterek eszközállománya régi, korszerűtlen, bővítésre szoruló	A jelenlegi eszközállomány műszaki állapotának felmérése, a gyermekek	gazdasági program	műszaki állapot felmérése, szükséges karbantartási munkák elvégzése játszótérfejlesztési pályázatok feltárása	polgármester	2025.05.30.	elkészült beruházás	pénzügyi és humánerőforrás	

2. Összegző táblázat - A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			biztonsága érdekében a karbantartásuk megvalósítása A régi játszótéri eszközök lecserélése, és a mai szabványoknak megfelelő, korszerű játék és mozgáselemek beszerzése. Egy új, korszerű, élménypark szerű játszótér kialakítása.		pályázat benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése mai szabványoknak megfelelő eszközök beszerzése					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Családbarát munkahelyek	A kisgyermekes nők számára nehezebb munkaerőpiacra való visszatérés, így közöttük a munkanélküliség aránya magasabb az átlagnál.	Családbarát foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős vagy egyedi munkarend szerinti foglalkoztatási feltételek kidolgozása a közintézményekben.		A részmunkaidőben illetve egyedi munkarendben ellátható munkakörök listájának összeállítása Munkaerő felvételnél közös megállapodás szerinti pozitív diszkrimináció alkalmazása A részmunkaidős foglalkoztatás szükségletek szerinti fenntartása.	polgármester, jegyző	2025.05.31.	Nő a részmunkaidős dolgozók aránya.	humán, pénzügyi erőforrás.	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Új, korszerű közkonyha és étterem létesítése	A szociális étkeztetési és gyermekétkeztetési feladatellátást biztosító Közkonyha szükségmegoldásként lett kialakítva az	Új, minden tekintetben korszerű, az igényeket kielégítő konyha és étterem létesítése, kapacitás bővítése. Működési	gazdasági program	Pályázati lehetőség feltárása Forrás biztosítása Kivitelezés, átadás	polgármester	2025.05.31.	elkészült beruházás, ellátottak számának növelhetése, korszerű konyhatechnikai berendezések használata	pénzügyi és humánerőforrás	

2. Összegző táblázat - A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		egykori "kastélyiskola " pincéjében. Igény jelentkezik az adagszámok bővítésére.	kiadások csökkentése. Nyereséges, külső, étkeztetést is megvalósító, rendezvények tartását is lehetővé tevő konyha és étterem létesítése.							
2	Idősek közösségi aktivitásának ösztönzése	Az idősek elmagányosodása, életterük beszűkülése	Az idősebb korosztály nagyobb arányú bevonása a közösségi programokon való részvételre. A meglévő struktúrák (kulturális programok, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjai) keretei közt a közösségi aktivitás ösztönzése.		A programlehetőségek széleskörű meghirdetése: Hírmondó, szórólap, plakát, szociális gondozók szóbeli információnyújtása által. A megvalósult programokról cikk megjelentetése a Hírmondóban, a távol maradottak érdeklődésének felkeltése. Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület programjairól élménybeszámolók megjelentetése a Hírmondóban. A program helyszínére a szállítás megszervezése, abba önkéntesek bevonása. Sikeres rendezvények ismételt megszervezése	művelődési ház intézményvezetője, Derűs Ősz Nyugdíjas Egyesület	2024.12.31.	Idősek nagyobb létszámú részvétele a programokon, korábbi társas kapcsolataik újraéledése, a közösségi -társas élet pozitív hatásainak érvényesülése.	pénzügyi, humán	
3	Digitális szakadék csökkentése	Számítógép használati nehézségek, alacsony informatikai jártasság	Felhasználói szintű informatikai jártasság kialakítása		Idősebb korosztályra szabott informatikai tanfolyamok szervezése	művelődési ház intézményvezetője	2025.03.30.	Résztvevők száma, felhasználói szintű tudásanyag elsajátítása,	humán, pénzügyi és technikai erőforrás	

2. Összegző táblázat - A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		főleg a közép és idősebb korosztály körében			Célcsoport megnyerése a részvétel és a tanfolyam hasznosságáról Tanfolyamhoz helyiség és eszközpark biztosítása.			megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés	A közintézmények akadálymentesítettsége nem teljes körű. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható a jelentősebb elmaradás.	A közintézmények teljes körű akadálymentesítése, mellyel megteremthető a közszolgáltatásokhoz, kultúrához való egyenrangú hozzáférés.		A közintézmények akadálymentesítettségének tényszerű számbavétele (az új beruházások már a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartalmazzák az akadálymentesítést) Fizikai akadálymentesítés teljes körű megvalósítása Önkormányzati honlap gyengén látók részére történő akadálymentesítése. Az információs és kommunikációs akadálymentesítettség területén tapasztalható hiányosságok folyamatos felszámolása.	polgármester	2025.03.30.	Közintézmények megvalósuló akadálymentesítettsége	pénzügyi	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

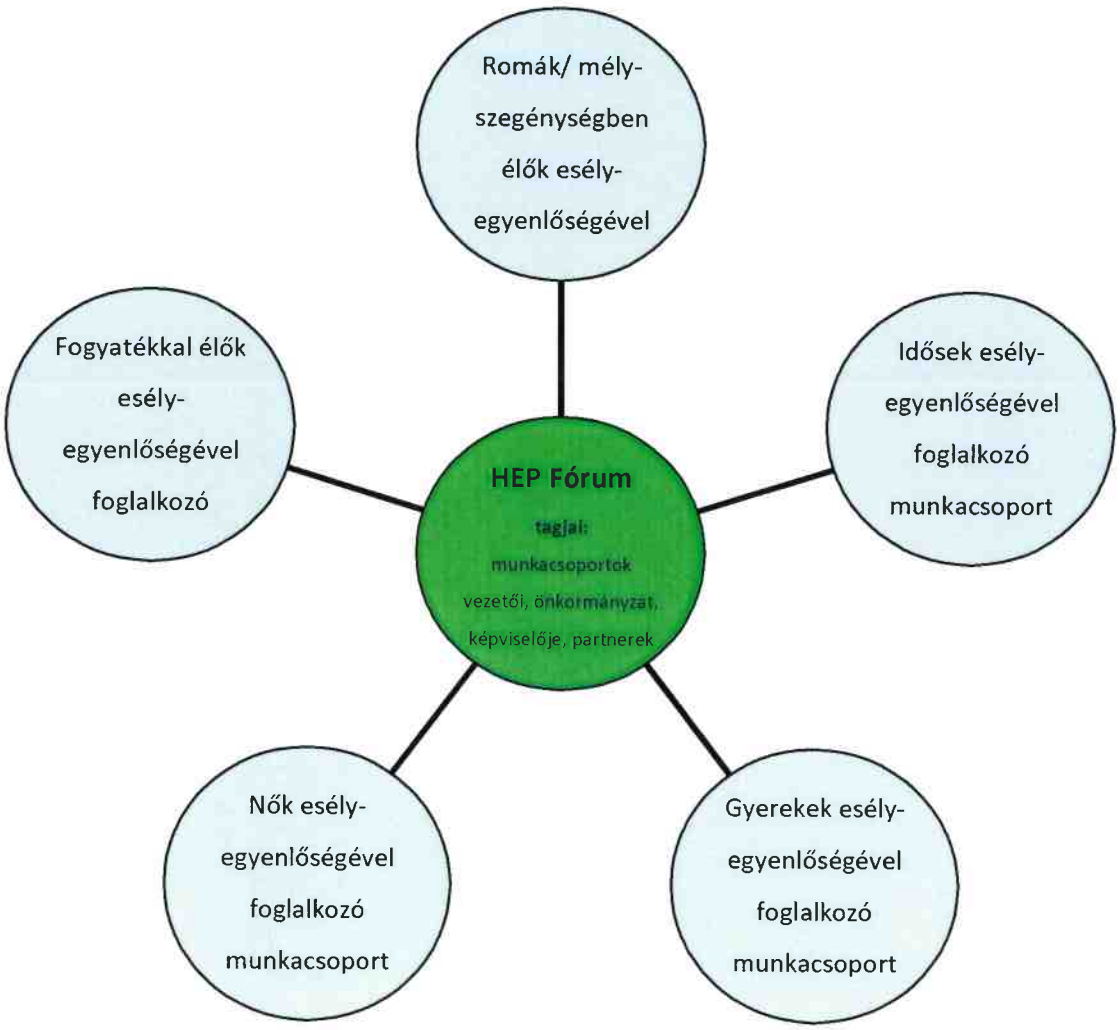

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:
- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Balatonszemes község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balatonszemes község Polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetésről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet 1. §-ában kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Balatonszemes Községi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat –és hatáskörét gyakorolva a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) 21/2020.(V.27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Balatonszemes , 2020. május 27.

Szomorú Szilárd István
polgármester

Dr. Kelemen Csilla
jegyző

Balatonszemes Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás

Dátum Partner aláírás